| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Revúca |
| Spisová značka: | 4C/1/2018 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 6917209500 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 21. 03. 2019 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Michaela Králiková |
| ECLI: | ECLI:SK:OSRA:2019:6917209500.9 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci žalobkyne Q. W., K.. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX Z., okres Rimavská Sobota, právne zastúpenej JUDr. Jánom Čipkom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Hnúšti, Partizánska 197, proti žalovaným v rade: H.. W. W., K.. XX.XX.XXXX, O. Q. XXXX/X, Y., právne zastúpeného JUDr. Alexandrom Milkom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave, ul. Cyrila a Metoda 4, II. Q. Č.T., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Q.. O. XXXX/XX, podnikajúci pod obchodným menom Marek Čupka - Transtav, s miestom podnikania M. R. Štefánika/Tržnica 1250, 050 01 Revúca, IČO: 375 425 32, III. Kooperativa poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Robotnícka 6, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

**r o z h o d o l :**

I. Žaloba voči žalovanému v I. rade sa zamieta.

II. Žalovaní v II. a III. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000,- eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamieta.

IV. Žalovaný v II. a III. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 50% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

V. Žalovanému v I. rade sa náhrada trov konania nepriznáva.

VI. Žalovaní v II. a III. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 366,- eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 13.07.2017, postúpenou Okresnému súdu Revúca dňa 11.01.2018 domáhala, aby súd uložil žalovaným v I., II. III. rade povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 25.000,- eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Po pripustení zmeny žaloby uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4C/1/2018-175 zo dňa 26.11.2018, sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaných v I. až III. rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 25.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaný v I. rade dňa 05.09.2015 o 09.25

hod. viedol osobné motorové vozidlo značky Š. E., A.. Č.. Y. XXXAT po ceste II. triedy číslo XXX v kilometri 30,6 v smere od obce Č. W. na obec Q., kde po prejdení miernej pravotočivej zákruty, v katastri obce Q. Z., v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1, § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke v platnom znení neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, ako i obutiu vozidla, následkom čoho vozidlo dostalo šmyk, prešlo do protismernej časti vľavo, kde pravou bočnou stranou narazilo do prednej čelnej časti oprotiidúceho osobného motorového vozidla zn. Š. E. D., A.. Č.. V. XXX D., v dôsledku čoho jej dcéra Q. P., K.. XX.XX.XXXX utrpela zlomeninu kostí lebečnej klenby s pomliaždením a opuchom mozgu, zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia, na následky ktorých dňa 06.09.2015 v čase o 14.29 hod. v Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici zomrela. Vo veci bolo proti žalovanému v I. rade vedené trestné stíhanie pre trestný čin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona a iné, z ktorých bol trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/13/2016 zo dňa 14.03.2016 uznaný vinným. Pasívnu vecnú legitimáciu všetkých troch žalovaných žalobkyňa zdôvodnila tým, že žalovaný v I. rade svojím zavineným konaním spôsobil následok, smrť maloletej dcéry žalobkyne, konaním popísaným v trestnom rozkaze. Žalovaný v II. rade je prevádzkovateľom vozidla, ktorým došlo k spôsobeniu dopravnej nehody a jeho zodpovednosť je zodpovednosťou objektívnou. Nárok voči žalovanej v III. rade odvodzuje z existencie poistenia zodpovednosti žalovaného v II. rade za túto škodu, lebo povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Hassová C-22/12, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.03.2016, sp. zn. 21Co/60/2015). Tragická smrť dcéry ako následok protiprávneho konania žalovaného v I. rade zasiahla do jej osobného, súkromného a rodinného života a túto nie je možné odčiniť žiadnym spôsobom. Maloletá I. bola veľmi dobrým a pokojným dieťaťom. Bola múdra a veľmi šikovná. Veľmi rada športovala, trénovala bedminton. Vždy bola na ňu veľmi hrdá, keď ju počula recitovať, keď sa naučila plávať, keď ju triedny učiteľ chválil. Snívala, že keď bude veľká, bude doktorkou. Nikdy nezabudne, ako jej hovorila: „Mami, ľúbim Ťa, vieš!?“. Často spolu čítali, pritom väčšinou práve ona bola tá, čo čítala jej. Napriek tomu, že nemala ešte 10 rokov, bola jej veľkou oporou. Po nehode verila, že bude žiť. Len dva týždne predtým oslavovali jej 9. narodeniny. Vtedy nikto netušil, že na ich spoločné meniny ju budú pochovávať. Zrazu ostalo v dome ticho a prázdno. Nepočuli už typické buchnutie dverí, dupotanie a hlasný smiech. Chýba jej jej hlas, objatie, jej „Ľúbim ťa, mami“. Jej veci sú stále na svojom mieste, nevie a ani nechce ich dať preč. To prázdno čo po nej ostalo doma, v nej už nikto a nič nenahradí. Snaží sa byť silná kvôli ostatným deťom, ktoré sa s I. smrťou dosiaľ tiež nevyrovnali. Celú situáciu však psychicky nevládla, a začala sa liečiť v psychiatrickej ambulancie. Zlý psychický stav zapríčinil, že od liečby upustila. Nemala záujem ďalej existovať. Všetky tieto najťažšie chvíle v jej živote jej pomohli a pomáhajú prekonávať najbližší. Je si vedomá toho, že žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, jej dcérku nevráti, je to však jediný právny následok satisfakcie spôsobenej psychickej ujmy, hlbokej citovej traumy a závažného zásahu do úzkej sféry jej rodinného života. Navrhovanú výšku odškodnenia citovej ujmy, škody na psychickom zdraví, ako zásah do sféry svojej osobnosti nevníma, ako formu absolútnej satisfakcie, ale ako všeobecné gesto spravodlivosti, úcty k ľudskému životu a čiastočné zmiernenie jej nezhojiteľných, krutých a svojou hĺbkou, s akýmkoľvek výsledkom súdneho sporu, neporovnateľných životných následkov v emocionálnej oblasti.

3. Žalovaný v II. rade vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe a rovnako tak aj na pojednávaní navrhol žalobu vo vzťahu k nemu zamietnuť z dôvodu, že žalobkyňa, ktorá odvodzuje jeho zodpovednosť za zásah do jej práva na ochranu osobnosti z ustanovenia § 427 od. 2 Občianskeho zákonníka opomína rozdiel medzi škodou upravenou v ustanovení § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka a nemajetkovou ujmou, ako primeraným zadosťučinením za zásah do jej práva na ochranu osobnosti, upravenou v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Objektívna zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla sa vzťahuje výlučne ku škode spôsobenej prevádzkou dopravných prostriedkov. Vo vzťahu k zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti pozostalých nie je možné ustanovenie § 427 Občianskeho zákonníka aplikovať. V zmysle ustanovenia § 429 Občianskeho zákonníka prevádzateľ zodpovedá len za škodu spôsobenú ako na zdraví a veciach, tak za škodu spôsobenú odcudzením alebo stratou vecí, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať. Z toho dôvodu žalovaný v II. rade nie je v predmetnom konaní pasívne vecne legitimovaný.

4. Žalovaná v III. rade vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že

s návrhom žalobkyne nesúhlasí a zastáva názor, že žaloba voči žalovanej bola podaná predčasne a navrhuje ju voči nej zamietnuť, nakoľko nárok žalobkyne ako poistnú udalosť č. XXXXXXXXXX žalovaná zaregistrovala až po doručení predmetnej žaloby do sídla žalovanej a tento žalobkyňou uplatňovaný nárok nebol u žalovanej riadne uplatnený. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepodložila svoje tvrdenie a ničím nepreukázala existenciu zmluvného vzťahu medzi žalovaným v II. rade a žalovanou ako poisťovateľom. Žalovaná ďalej zastáva názor, na ktorom zotrvala aj na pojednávaní, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je krytá povinným zmluvným poistením, ktoré upravuje zákon o povinnom zmluvnom poistení, keďže nemajetková ujma nie je škoda. Táto skutočnosť vyplýva aj zo samotnej systematiky Občianskeho zákonníka, v ktorom je nemajetková ujma a ochrana osobnosti upravená v prvej časti, kým zodpovednosť za škodu je upravená až v časti šiestej. Ďalším dôvodom je ich pojmová a obsahová odlišnosť a pod pojmom nemajetková ujma nemožno rozumieť škodu na zdraví. Žalovaná preto namieta svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Rovnako ako žalobkyňa poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ, sp. zn. C-22/12 zo dňa 24.10.2014 a ďalej na ustanovenie § 4 ods.1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktorý vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, ktorým treba rozumieť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Zo znenia tohto ustanovenia ani z obsahu ďalších ustanovení obsiahnutých v zákone o povinnom zmluvnom poistení neplynie, že by pod pojem škoda bolo možné podradiť aj nemajetkovú ujmu. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje peňažnú satisfakciu, nie však náhradu škody. Základným znakom je aj to, že predpokladaná ujma sa nedá nijako preukázať a je vecou voľnej úvahy súdu, pričom súd prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy, ako ja na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo. Účelom práva na peňažné zadosťučinenie je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím sa síce približuje funkcii reparačnej, aká je aj pri náhrade škody, avšak vychádza z iných predpokladov. V ustanovení § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení sú taxatívne vymenované prípady, v ktorých má poistený právo, aby za neho poisťovňa poškodenému plnila, pričom musí ísť o nároky preukázané, čo v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné. Namieste je aj konštatovanie, že nemajetkovú ujmu je možné uplatňovať len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti inej osoby dopustila (v danom prípade žalovaný v I. rade), čo vo vzťahu k žalovanej neprichádza v úvahu. Žalobkyňa by sa podľa názoru žalovanej mala s uplatňovaným nárokom z titulu nemajetkovej ujmy obrátiť na štát Slovenskú republiku z dôvodu nesprávnej implementácie smerníc EHC do právneho poriadku Slovenskej republiky. Poukázala pritom na čiastočný rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 8C/27/2011 zo dňa 21.09.2011 aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016. Žalovaná nárok žalobkyne neuznáva v celom rozsahu, ďalej, pokiaľ žalovaný II. tvrdí, že neexistuje jeho pasívna vecná legitimácia, nemôže existovať ani pasívna vecná legitimácia žalovaného III., keďže sú vo vzájomnom vzťahu poistník a poisťovateľ. Pokiaľ žalobkyňa odôvodňuje svoj nárok jednak úmrtím dieťaťa a jednak psychickými ťažkosťami alebo psychickými poruchami po predmetnej dopravnej nehode má za to, že odškodnenie z titulu psychických porúch alebo psychických ochorení sa má výsostne posudzovať podľa ustanovení o náhrade škody na zdraví podľa § 444 a nasl. a jedná sa o náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a nie náhrady nemajetkovej ujmy. Poukázala pritom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 06.11.2014 sp. zn. II. US 424/2012-69, podľa ktorého diagnostikovanú alebo znaleckým posudkom preukázanú psychickú ujmu treba považovať za poškodenie (duševného) zdravia, ktoré sa odškodňuje ako škoda na zdraví, resp. ako sťaženie spoločenského uplatnenia podľa ustanovení § 444 Občianskeho zákonníka. Poukázala tiež na to, že žalobkyňa svoj uplatňovaný nárok voči žalovanej žiadnym spôsobom ani nepreukázala, žalobu preto považuje za nedôvodnú a žiada, aby súd žalobu voči žalovanej v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobkyňa vo svojej replike k vyjadreniam žalovanej v III. rade a žalovaného v II.
rade uviedla, že tieto vyjadrenia nepovažuje za dôvodné. K námietke žalovanej v III. rade o predčasnosti podania žaloby uviedla, že nárok na náhradu škody v rozsahu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla je dôvodné uplatňovať priamo žalobou na súde. V zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka je v týchto prípadoch súd orgánom oprávneným určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, t.j. rozsah poistného plnenia. Rozhodnutie súdu potom možno považovať za právny titul preukazujúci nárok poškodenej na náhradu škody v rozsahu nemajetkovej ujmy. Námietku žalovanej v III. rade preto nepovažuje za dôvodnú. Zároveň zdôraznila, že ak poisťovňa na základe žaloby podanej dňa 13.07.2017 začala likvidovať poistnú udalosť pod č. XXXXXXXXXX, s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 6 zákona o povinnom zmluvnom poistení, muselo už dôjsť k skončeniu jej šetrenia, o ktorom ako poškodená však oboznámená nebola. Keďže existenciu zmluvného vzťahu medzi prevádzkovateľom vozidla ako žalovaným v II. rade a poisťovňou ako žalovanou v III.

rade vie preukázať len oznámením o poistnom plnení, ktoré jej bolo doručené vo vzťahu k šetreniu poistnej udalosti v rozsahu náhrady škody spôsobenej jej dopravnou nehodou na zdraví, z ktorého vyplýva číslo poistnej zmluvy, evidenčné číslo poisteného motorového vozidla a názov poisteného, navrhla, ako dôkaz vykonať dožiadanie na predloženie predmetnej zmluvy žalovanými v II. a III. rade. K námietke pasívnej vecnej legitimácie žalovanej v III. rade uviedla, že rozhodovaciu prax, na ktorú žalovaná v III. rade poukazuje, možno v súčasnej dobe považovať za prekonanú, a to vzhľadom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017. Pri aplikácii všetkých výkladových metód, najmä teleologického výkladu, ktoré sleduje účel a zmysel právnej normy, je odôvodnený záver, že slovenská právna úprava obsahuje povinnosť poisťovne z povinného zmluvného poistenia nahradiť aj nemajetkovú ujmu, a teda ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona o povinnom zmluvnom poistení je potrebné vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka (rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 21Co/60/2015 zo dňa 31.03.2016). Účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Usmrtenie pri dopravnej nehode možno považovať za najzávažnejší dôsledok tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Svedčí tomu nielen vnútroštátna, ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov a aj znenie smernice 2009/103/ES zo dňa 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ktoré pracuje s pojmom „ujma“, čo je pojem širší, ako pojem „škoda“ a zahŕňa aj nemajetkovú ujmu. Vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, preto nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok. K námietke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v II. rade ďalej uviedla, že jeho pasívnu vecnú legitimáciu v spore odvodzuje z ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého tak, ako podľa okolností konkrétneho prípadu prevádzkovateľ motorového vozidla zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poškodenému, analogicky v spojení s ustanovením § 853 Občianskeho zákonníka, tak zodpovedá aj v prípade spôsobenia nemajetkovej ujmy na osobnostných právach. Je presvedčená, že smrťou jej maloletej dcéry, ako trvalého a neodstrániteľného následku dopravnej nehody došlo k neoprávnenému zásahu do jej osobnostných práv, najmä do práva na súkromný a rodinný život. Bola jej odňatá možnosť vidieť dcérku vyrastať a zažívať s ňou každodenné radosti a starosti. Musí sa učiť žiť bez jej prítomnosti, a dodnes prežíva psychické príkoria spojené so spomienkami na spoločné chvíle a okamihy samotnej smrteľnej nehody. Vzhľadom na jediný právny prostriedok satisfakcie spôsobenej a stále trvajúcej ujmy, na podanej žalobe v rozsahu uplatneného petitu, trvá.

6. Žalovaný v I. rade vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že so žalobou
žalobkyne nesúhlasí a navrhuje ju voči nemu zamietnuť. Dôvodom je skutočnosť, že mal uzatvorený pracovný pomer so žalovaným v II. rade ako zamestnávateľom, a teda vykonával činnosť pre žalovaného v II. rade motorovým vozidlom, ktoré bolo vo vlastníctve žalovaného v II. rade. Poukázal na zásadu vyjadrenú v ustanovení § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej, pokiaľ niekto spôsobí škodu pri vykonávaní činnosti, ktorú vykonával pre inú osobu, nezodpovedá za túto škodu sám, ale za ňu zodpovedá ten, za koho túto činnosť vykonával. Ide najmä o prípady, keď zamestnanec pri vykonávaní činnosti v rámci svojich pracovnoprávnych povinností spôsobí škodu tretej osobe. V takomto prípade za škodu poškodenému zodpovedá jeho zamestnávateľ, a to bez ohľadu na to, či je právnickou alebo fyzickou osobou. Táto osoba nezodpovedá priamo poškodenému, ale jej zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov tým nie je dotknutá. Zamestnávateľ zodpovedá za svojho vodiča a ak vodič spôsobí dopravnú nehodu, dopravca zodpovedá za spôsobenú škodu, a to nielen za škodu na majetku, ale aj za nemajetkovú ujmu, ktorá postihne najbližšie osoby obete. Rozhodovacia činnosť súdov v týchto veciach nebola jednotná. Aktuálne sa presadzuje právny názor, že aj nemajetková ujma je krytá z povinného zmluvného poistenia. Potrebné stanovisko poskytol pri výklade prejudiciálnej otázky aj Súdny dvor EÚ, ktorý vo veci Z. rozhodol, že medzi škody, ktoré by mali byť hradené z povinného zmluvného poistenia podľa smerníc EÚ, patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy. Navrhuje preto, aby žaloba bola voči nemu zamietnutá. Zároveň poznamenal, že nie je preukázaná, ani opodstatnenosť a dôvodnosť výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy 25.000,- eur.

7. Žalovaný v II. rade vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného v I.

rade uviedol, že tvrdenie žalovaného v I. rade, že mal uzavretý pracovný pomer so žalovaným v II. rade nie je pravdivé. Žalovaný v II. rade nemal so žalovaným v I. rade nikdy uzavretú pracovnú zmluvu ani dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Žalovaný v I. rade bol zamestnancom obchodnej spoločnosti Transtav, s.r.o., IČO: 36 783 633, v súčasnosti so sídlom M. R. Štefánika 1250, 050 01 Revúca (ďalej len „zamestnávateľ). Napriek tomu, že sa jedná o právny subjekt odlišný od žalovaného v II. rade, tieto subjekty sú personálne prepojené. Žalovaný v II. rade sa preto v záujme hospodárnosti konania vyjadril ku skutkovým tvrdeniam žalovaného v I. rade, o ktorých má vedomosť, ako konateľ zamestnávateľa žalovaného v I. rade v čase dopravnej nehody. Náplňou práce žalovaného v I. rade pre zamestnávateľa bola obsluha betonárne. Zamestnávateľ vlastní mobilnú betonáreň zn. ELBA, ktorú je schopný zložiť podľa potreby zákazníka (miesta dodania betónovej zmesi) na rôznych miestach. V čase nehody, t.j. 05.09.2015 sa betonáreň nachádzala v lome v obci Č. W., kde v tento deň žalovaný v I. rade na pokyn zamestnávateľa v ranných hodinách namiešal potrebné množstvo betónovej zmesi a následne po dokončení práce sa vracal automobilom vo vlastníctve žalovaného v II. rade po ceste 531 smerom na obec Q.. Vykonanie tejto cesty teda nebolo plnením pracovných úloh žalovaného v I. rade. Žalovaný v I. rade dňa 05.09.2015 skončil svoje pracovné úlohy ešte pred nehodou. Nemožno teda tvrdiť, že by ho na túto cestu použil zamestnávateľ. Na tom nič nemení, že automobil bol vo vlastníctve žalovaného v II. rade. Ďalej uviedol, že na zodpovednosť žalovaného v II. rade nemožno použiť ustanovenia o náhrade škody. Žalovaný v II. rade síce súhlasí s právnym názorom žalovaného v I. rade (ako aj žalobcu), že s prihliadnutím na rozsiahlu judikatúru povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokrýva aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, avšak základným predpokladom na uplatnenie plnenia od poisťovateľa (žalovaného v III. rade) je zodpovednosť za zásah do osobnostných práv prevádzateľa motorového vozidla - žalovaného v II. rade ako poisteného. Žalobca vyvodzuje túto zodpovednosť z ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka, ktoré s odkazom na § 853 Občianskeho zákonníka analogicky aplikuje na ustanovenia o ochrane osobnosti. Vzťahy týkajúce sa ochrany osobnosti a nárokov z neoprávnených zásahov do osobnostných práv sú v Občianskom zákonníku osobitne upravené v § 11 - 16. Základný predpoklad na použitie analógie podľa § 853 tak nie je splnený. Aj odborná literatúra vychádza z premisy, že zodpovednosť za zásah do osobnostných práv postihuje výlučne pôvodcu takéhoto zásahu. Ďalej uviedol, že tento právny názor presadzujú aj najvyššie súdne autority. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.04.2011, sp. zn. 4Cdo 168/2009, a na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.06.2016, sp. zn. 3Cdo 293/2015. Má za to, že argumentácia žalovaného v I. rade o zodpovednosti žalovaného v II. rade za jeho konanie je nesprávna a trvá na tom, že žaloba je vo vzťahu k nemu pre absenciu pasívnej vecnej legitimácie nedôvodná.

8. Žalovaný v I. rade k vyjadreniu žalovaného v II. rade vo svojom písomnom
vyjadrení okrem iného uviedol, že v čase dopravnej nehody mal uzavretý pracovný pomer so spoločnosťou Transtav, s.r.o., a nie s Marekom Čupkom - TRANSTAV, t.j. žalovaným v II. rade, a vo svojom písomnom vyjadrení nepresne uviedol zamestnávateľa, pre ktorého v čase nehody plnil pracovné povinnosti.

9. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného v I. rade a žalovaného v II. rade vo svojom
písomnom vyjadrení ďalej uviedla, že vyjadrenia obidvoch žalovaných k žalobe nepovažuje za dôvodné. Žalovaný v I. rade sa zodpovednosti nemôže zbaviť s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, lebo z predložených listinných dôkazov a vyjadrenia žalovaného v II. rade jednoznačne vyplýva, že nebol v pracovnoprávnom pomere so žalovaným v II. rade, prevádzkovateľom motorového vozidla, a zároveň nekonal ani pri výkone práce pre svojho zamestnávateľa, ktorým je subjekt odlišný od žalovaného v II. rade, ak keď istým spôsobom personálne prepojený. K námietke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v II. rade sa ďalej pridržiava svojich tvrdení uvedených v žalobe a následnom vyjadrení. Jeho zodpovednosť ako prevádzkovateľa motorového vozidla, a teda jeho pasívnu vecnú legitimáciu v spore odvodzuje z ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Tak, ako v prípade škody (majetkovej ujmy) spôsobenej touto osobitnou prevádzkou, zodpovedá prevádzkovateľ vozidla, a jeho zodpovednosť treba analogicky (§ 853 a 427 a nasl. Občianskeho zákonníka) vyvodiť aj v prípade spôsobenia nemajetkovej ujmy na osobnostných právach. Opodstatnenosť a dôvodnosť výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy je podľa jej názoru preukázaná už samotným nenapraviteľným zásahom do osobnostných práv. Spôsobená smrť jej maloletej dcéry je najzávažnejšou ujmou, ktorú možno v osobnostnej sfére počas života matky utrpieť. S dcérkou mali veľmi pekný vzťah, ktorý predčasne

ukončila tragická udalosť a boli tak navždy pretrhnuté ich vzájomné vzťahy. Každodenný život žalobkyne sa od tej chvíle zmenil a nikdy nebude takým harmonickým, akým by bol v spolužití s dcérkou. Závažnosť vzniknutej traumy zvyšuje aj skutočnosť, že sama bola svedkom vzniku zranení dcéry, ktoré boli v konečnom dôsledku nezlučiteľné so životom. Vyčísliť ľudský život a stratu dcéry podľa objektívnych kritérií nie je dobre možné, preto aj zákonodarca ponecháva posúdenie tejto otázky na úvahu súdu v každom konkrétnom prípade po zhodnotení individuálnych okolností prejednávanej veci. Neoprávnený zásah do súkromného a rodinného života spôsobený usmrtením maloletej dcéry, ktorá sama mala pred sebou celý život a tento by nepochybne zdieľala spoločne s ňou ako jej mamou, je takého rozsahu, že žalovaná výška nemajetkovej ujmy sa musí javiť, ako primeraná. Na podanej žalobe preto trvá v rozsahu uplatneného petitu.

10. Súd v zmysle návrhov obidvoch strán sporu vykonal rozsiahle dokazovanie,
rešpektujúc základné princípy Civilného sporového poriadku, a to výsluchom žalobkyne a stranami navrhnutých svedkov, pripojeným spisom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/13/2016, znaleckými posudkami obsiahnutými v trestnom spise, a to znaleckým posudkom č. XX/XXXX Q.. O.. O. Ť., Č.. XX/XXXX Q.. X. S. vo veci súdnej pitvy maloletej poškodenej Q. P. vrátane výsluchu Q.. Ť.S., ako aj oboznámením sa s pracovným posudkom žalovaného v I. rade, tiež listinnými dôkazmi predloženými obidvomi stranami sporu, najmä rodným listom maloletej poškodenej a jej úmrtným listom, výpismi zo živnostenského registra a obchodného registra žalovaných v II. a III. rade, ako aj správou zo psychiatrického vyšetrenia žalobkyne, zistiac nasledovný skutkový a právny stav :

11. W. W. dňa 05.09.2015 o 09.25 hod. ako vodič viedol osobné motorové
vozidlo zn. Š. E., A..Č.. Y. XXX U., po ceste II. triedy XXX v kilometri 30,6 v smere od obce Č. W. K. R. Q., kde po prejdení miernej pravotočivej zákruty, v katastri obce Q. Z., v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1, § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v platnom znení, neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, ako i obutiu vozidla, následkom čoho vozidlo dostalo šmyk, prešlo do protismernej časti vľavo, kde pravou bočnou stranou narazilo do prednej čelnej časti oprotiidúceho osobného motorového vozidla zn. Š. E. D., ev. č. V. XXX D., v dôsledku čoho vodička Q.I.H. W. a spolujazdkyňa na prednom sedadle maloletá B. P., K.. XX.XX.XXXX, utrpeli ujmu na zdraví, a spolujazdkyňa na zadnom sedadle vpravo maloletá Q. P., K.. XX.XX.XXXX utrpela zlomeninu kostí lebečnej klenby s pomliaždením a opuchom mozgu, zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia, na následky ktorých dňa 06.09.2015 v čase o 14.29 hod. v Detskej fakultnej nemocnici v Banskej Bystrici zomrela, v dôsledku čoho inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím naplnil pojmové znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a iné, za čo bol trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/13/2016 zo dňa 14.03.2016, právoplatným dňa 05.04.2016, uznaný vinným a právoplatne odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého bol podmienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe vrátane povinnosti počas doby podmienečného odkladu výkonu trestu uhradiť spôsobenú škodu a na trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 5 rokov. Poškodená žalobkyňa bola s nárokom na náhradu škody odkázaná na občianske súdne konanie.

12. Ako vyplýva zo záveru znaleckého posudku č. XX/XXXX U. Č.. XX/XXXX
vypracovaného znalcami z odboru súdneho lekárstva Q.. O.. O. Ť. U. Q.. X. S. B. priebehu trestného konania, ktorý súd v predmetnom konaní z uvedeného dôvodu vykonal ako dôkaz listinou podľa § 204 CSP, ako aj výpovede zodpovedného znalca Q.. O.. O. Ť., v predmetnom konaní z uvedeného dôvodu vypočutého v procesnom postavení svedka, vyplýva, že bezprostrednou príčinou smrti maloletej Q. P., K.. XX.XX.XXXX bolo zlyhanie životne dôležitých centier mozgu pri vpáčenej zlomenine kostí lebečnej klenby s pomliaždením a opuchom mozgu, ako následok dopravného úrazu. Znalci zhodne dospeli k záveru, že sa jedná o smrť násilnú, ktorá je v priamej časovej a príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré menovaná utrpela dňa 05.09.2015 v čase o 09.25 hod. pri dopravnej nehode na ceste II/ ako účastníčka dopravnej nehody. Vzniknuté poranenia boli takého charakteru, že neboli zlučiteľné so životom. Na telo poškodenej pôsobilo mohutné vonkajšie mechanické násilie tupohranatého charakteru, vedené pevným predmetom s hranou. Násilie pôsobilo prudko ako náraz, výrazne zhora. V momente nárazu sa telo poškodenej prudko pohybovalo v protismere pôsobiaceho násilia, t.j. dopredu a hore, k zadnej časti

predného sedadla a operadla a ku streche vozidla. Čelovotemenná časť hlavy, narážala do kabíny strechy vozidla, ale predovšetkým do zámky bezpečnostného pásu pre pravé predné sedadlo za vzniku tržnozmliaždenej rany v čelovotemennej časti hlavy, v dôsledku čoho došlo k podkožnému krvácaniu v čelovotemennej časti hlavy a ku vpáčenej zlomenine lebečnej klenby v oblasti pravej temennej kosti s následným zmliaždením kôra temenných lalokov mozgu a rýchlym rozvojom malígneho opuchu mozgu. Telo súčasne narážalo do zadnej časti operadla predného sedadla za vzniku zlomeniny kostí ľavého predkolenia. Tým sa kinetická energia zraňujúceho násilia včerpávala, úrazový dej končil a telo sa prudko vrátilo do sedadla. Neboli nájdené žiadne charakteristické známky poranenia na tele poškodenej, ktoré by svedčili na prudké zatiahnutie bezpečnostných pásov. Teda neboli tam také poranenia, ktoré by svedčili o tom, že bezpečnostný pás bol použitý, resp. bol použitý správne. Maloletá mala 130 a viac centimetrov, a mohla byť posadená na mieste, kde sedela a pripútaná bezpečnostným pásom bez toho, aby sa používalo k tomuto iné zariadenie. Bezpečnostný pás bráni doprednému zotrvačnému pohybu a pohybu aj vo vertikálnom smere, v prípade, že dochádza k predo-zadnej prudkej decelerácii, k čomu v tomto prípade došlo, pretože predmetné vozidlo čelne narazilo do spriečeného druhého vozidla. Pokiaľ by maloletá P. bola pripútaná takýmto pásom, tak by oproti jej zotrvačnému doprednému pohybu pôsobil aj iný predmet, charakteru vonkajšieho mechanického násilia vo forme pásu, ktorý by tomuto pohybu bránil, to znamená vznikli by na jej tele poranenia, ktoré sú charakteristické pri pripútaní bezpečnostným pásom, pokiaľ sa používa správne. V tejto pozícii by boli poranenia v oblasti pletenca pravej hornej končatiny, prednej steny hrudníka a zároveň aj brucha a končili by podľa spôsobu akými je spona ukotvená, niekde v oblasti ľavého bedra alebo ľavého boku. Pokiaľ by pri takomto type nárazu bola maloletá správne pripútaná, vznikli by možno tieto poranenia, ale hlavne by nevznikol jej zotrvačný dopredný pohyb v interiéry motorového vozidla, to znamená, že možno by došlo k vzniku zlomeniny rebra od bezpečnostného pásu, ale nedošlo by k takému pohybu tela v interiéry motorového vozidla, aby došlo ku kontaktu s inými pevnými tupohranatými časťami, ako pri náraze, a to k vpáčenej zlomenine klenby lebečnej v oblasti peritálnej kosti vpravo s následným vnútrolebečným krvácaním a pomliaždením a opuchom mozgu poúrazovým, a tým pádom k jej smrti.

13. Svedkyňa maloletá B. P., dcéra žalobkyne a účastníčka dopravnej
nehody na pojednávaní vypovedala, že keď nastúpili do motorového vozidla, ona sedela vpredu, malá Q. sedela vzadu a najmenšia vo vajíčku. Vozidlo šoférovala žalobkyňa. Všetci boli pripútaní aj malá. Žalobkyňa ich ešte predtým upozornila, aby si pásy pripútali. Aj Q. bola pripútaná. Bezprostredne po nehode, ju odopínala žalobkyňa. Q. bola nezvyklo pripútaná, ako keby bola opretá o sedadlo a tiež o pás.

14. Rodným listom nebohej maloletej Q. P. mal súd preukázané, že
maloletá Q. P. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke Q. W., nar. XX.XX.XXXX, čím bol preukázaný príbuzenský vzťah maloletej Q. P. U. Q. W., teda vzťah maloletej dcéry a matky. Úmrtným listom maloletej Q. P. bolo zároveň preukázané, že maloletá dcéra žalobkyne zomrela dňa XX.XX.XXXX v Banskej Bystrici.

15. Žalobkyňa vo svojej emotívnej výpovedi na pojednávaní uviedla, že maloletá
Q. sa narodila ako štvrté dieťa v poradí. Od narodenia žili spolu v domácnosti. Vždy bola pri nej. Všetci ju mali radi, dobre sa učila, chodila na vystúpenia, recitovala za školu, hrala bedminton, chodila behať, kde mohla, tak tam bola, lebo chcela. V ten rok sa naučila aj plávať. Vždy jej hovorila, že keď vyrastie, bude s ňou, že chce byť doktorka a chce pomáhať druhým. Dva týždne predtým oslávila 9 rokov. Mali ísť spolu na dovolenku. Ešte jej povedala, uvidíš more, a nič. Dodnes si vyčíta, že ju nezobrala. Na deň, keď došlo k nehode, v živote nezabudne. Cestovali z domu, z Z. P. I., P. W., kde má jej priateľ apartmány, ktoré zvykne upratovať. Jeden je súkromný a v ňom sú s deťmi. Chodia na Z., K. Š. V.. Odvtedy tam nechodí, ani deti. V ten deň boli v aute štyria. Ona bola šofér, vedľa nej sedela dcéra B.a a vzadu za ňou sedela Q.. V strede sedelo 8 mesačné bábätko v autosedačke, vo vajíčku, tiež dievčatko, V.. Všetci boli pripútaní. Chcela zastať na Q. Z., je tam taká voda, taký vodopád, ale pršalo. Hovorila im, že zastanú, uvidia koníky. Nechceli, že prší, že idú ďalej, a potom sa to stalo. Bolo to hrozné. Keď sa otočila, Q. bola zohnutá, visela na páse. Ani nevie, ako s tou nohou vybehla, chytila ju do náručia. Videla, ako jej v rukách zomierala. Už nemá nič. Dodnes má doma v skrini jej veci, chodí, vonia a pozerá ich. Obličky dodnes nevyzliekla, schovala ich, rovnako ako jej periny, topánky, hrebeň, všetko má. Nikto sa toho nemôže dotknúť, jednoducho to nejde. Po tej nehode nikoho vtedy nevidela, nikoho nevnímala. Všetci jej hovorili, že musí ísť k psychiatrovi, že nevníma svet, tak tam šla. Nevedela, o čom sa má s lekárkou rozprávať, lebo ju nepozná, a dala jej toľko silných liekov, že nemohla existovať a iba spala. Nemohla k nej chodiť, nemohla byť zrazu mimo. Nič jej to nepomohlo, nevrátilo jej ju to. Odvtedy sa v rodine

všetko pokazilo. Nezaujímala sa o ostatné deti, nevidela ich problémy, nič ju doslova nezaujímalo, lebo nemala ju. Zhoršil sa prospech starších detí v škole, a aj jej vzťah s priateľom sa úplne celý pokazil. Doma už nepočuť žiadne teplé slová, nikoho nič nezaujíma. Po smrti Q. nemali ani Vianoce. Jej úprimné vyjadrenie bolo, že Vianoce sú len o predstieraní lásky a rodiny, odvtedy nemá záujem o stromček, a ani staršie deti. Nie je žiadna večera pri stole, a ani darčeky. Predtým, či bolo leto, prázdniny, chodili všade spolu, na kúpalisko, k mame, do I. na výlety. Teraz jej priateľ povie, poď ideme tam, a ona nejde. Už nie je u nich smiech, radosť. Večer má také chvíľky, že plače, alebo keď sú deti v škole. Stále ma pri nej myšlienky, aj po toľkom čase. Stáva sa jej, že ide na aute do škôlky a preberie sa niekde úplne za mestom a hovorí si, čo tu robím, veď som išla do škôlky. Všetko sa zmenilo. Nerobia sa veci, ako sa robili, žiadne výlety a spoločné práce. Nič. Aj dcéra, čo chodila na bedminton, od toho dňa tam nechodí, vôbec. Ako rodina sú si cudzí. Ráno idú do školy, prídu, nič, nerozprávajú sa. Možno je to jej vina, možno to mala urobiť inak v ten deň. Možno keby dala ruku tam, kde sedela, dozadu, možno, mohla niečo ináč urobiť a bola by tu. Keď prebiehalo trestné konanie, čakala nejaký papier, predvolanie na súd. Nič, proste len prišiel papier, súdne rozhodnutie, žiaden výsluch, ako keby tam ani neboli, a ten rozsudok, smiešne. Pritom po operácii, to boli u nich doma najhoršie chvíle. Spávala na gauči. Bolo to strašné, lebo ste hladný, treba vám cikať, neviete sa umyť, jednoducho nič nedokážete, ani sa sám umyť, ani oblieť, nič, a to 8 mesačné bábätko začalo behať. Nebola schopná sa o nikoho postarať, bola úplná nula, nič nedokázala sama. Sestry sa o ňu starali, stále ju brali, nemohla byť s ňou. Vždy si myslela, že keď sa takéto niečo stane, že si toho človeka zapamätá na celý život, ale absolútne vôbec nevie, ako vyzerá. Kebyže ho stretne, tak vôbec ho nespozná. Vôbec ich po nehode nekontaktoval. Nečakala, že príde s kyticou kvetou na pohreb, ale aspoň niečo, čosi čokoľvek, ale nič. Aj pri tej nehode, ani neprišiel k autu, nič, len pozrel a išiel preč s telefónom. Ani jej nepohol deti vybrať z auta, pritom tam mala 8 mesačné bábätko, sedeli na daždi, na zemi, na studenom asfalte a absolútne nič, žiadna ľútosť, kus súcitu, ľudskosti, absolútne nič. Vie, že jej dcéru nevráti nikto, ale po ľudskej stránke, keď porodila dieťa, tešila sa z neho, oslávite s ním narodeniny, tortu, o dva týždne idete do Tatier a nič. Každý víkend tam chodila. Od toho dňa v Tatrách nebola, nemôže ísť ani na tú stranu. Po nehode nebola vôbec schopná kvôli nohe ani šoférovať. Potom to jednoducho nešlo, mala strach ísť aj po chodníku. Jedného dňa jej potom doniesli auto s tým, aby sa spamätala, aby nechodila s dcérkou po doktoroch v autobusoch, tak si sadla do auta a prešla asi 5 metrov. Neskôr, keď bola malá chorá, a nebol nikto kto by s ňou šiel, musela ísť na aute ona. To prázdno, ktoré ostalo po Q., sa určite nikdy nezaplní, to sa jednoducho nedá.

16. Svedkyne G. W., matka žalobkyne, a W. W. U. O.
J., sestry žalobkyne, na pojednávaní vypovedali, že žalobkyňa spočiatku bývala s deťmi u matky, potom sa odsťahovali do iného domu na tej istej ulici, asi štvrtý dom. Keďže boli nablízku, stále sa navštevovali. Žalobkyňa a Q. sa mali rady, ako matka s dcérou. Celý čas ju žalobkyňa vychovávala sama. Q. bola veľmi dobrá, zo všetkých detí bola najprítulnejšia a s mamou veľmi dobre vychádzala. Bola milá, veľmi dobre vychádzala aj s deťmi v škole, a mali ju radi, bola obľúbená. V škole mali deti mesiac na lavici jej fotku a nosili jej tam hračky. Ani triedny učiteľ nebol schopný deti ďalej učiť a musela ho zastúpiť iná pani učiteľka. Q. bola dobré a príjemné dievčatko. Milovala svojich súrodencov, mamu, starkú, tešila sa do školy. Bola veľmi úctivá a slušná. Bola šťastné dieťa. Mala dobrú povahu, nebola taká, ako iné deti, že sú drzé. Vzťah malej Q. a mamy svedkyne vnímali ako veľmi dobrý. Žalobkyňa sa starala najlepšie ako vedela. I keď mala viac detí, Q. nebola v žiadnom prípade odstrkovaná. Keď jej stará matka aj navrhla, aby u nich prespala, Q. povedala, že nie, že ide domov. Veľmi ju to ťahalo k mame. Všetci o nej hovoria, že bola z tých detí najlepšia. Svedkyňa G. W. si spomínala na príhodu zo školy, keď na dôchodku robila ešte pomocnú silu v škole, a chcela Q. odniesť tašku domov, ona nechcela, chcela si ju niesť sama. Trápi ju, že v tú sobotu, keď išli preč sa neprišla rozlúčiť. Svedkyňa W. W. ďalej uviedla, že keď sa to stalo, B., čo bola v aute, telefonovala, stále kričala do telefónu, že Q. zomrie. Nevedeli, čo sa deje. Možno až na tretíkrát povedala, že mali autonehodu. Jediné čo im bolo neskôr povedané, že všetci sú stabilizovaní tak to brala, že bude to v poriadku. Keď prišli za žalobkyňou do nemocnice, stále sa ich pýtala žije, žije. Hovorila jej áno, žije. Ale keď cestovali domov, volali jej z nemocnice z Banskej Bystrice, že musia žalobkyni oznámiť, že nastala klinická smrť a musia Q. odpojiť od prístrojov a chceli od žalobkyne hneď súhlas na darovanie orgánov. Na to jej vzápätí volala žalobkyňa, že ju celý čas klamala, že Q. zomrela a vôbec nie je v stabilizovanom stave. Keď na druhý deň so žalobkyňou vošli na ÁRO, I., ktorá mala dlhé čierne vlasy, ležala vo veľkej posteli s tou vyholenou hlavou, ktorú mala zafačovanú, proste to malé telo v tej veľkej posteli, ešte žalobkyňa vravela, veď pozri sa, ona dýcha, veď nezomrela, oni nás klamú. Keď sa nakoniec rozhodla pre darovanie orgánov, ešte ich nechali samé. Bolo to hrozné, plakali doktorky, sestričky. Žalobkyňa držala I., a keď sa s ňou lúčila tak malej I. z oka stekala slza. Dúfala, že si to žalobkyňa nevšimne, ale všimla si to, a povedala jej, pozri ešte aj slza jej tečie. Chcela tým len povedať,

čo všetko žalobkyňa prežila a sama si nevie ani predstaviť prísť domov, vidieť tam školskú tašku, veci, topánky. Chodili ku nej. Bolo to smutné, a nechcelo sa im o tom rozprávať. Aj teraz je to smutné. Nie je to ešte dobré. Tieto rany nebudú zahojené nikdy, ešte aj teraz to žalobkyňa ťažko znáša. Navonok sa musela s tým nejako vyrovnať. Je to veľmi silný človek, možno niekto by ani nechcel žiť, aj ona mala taký stav, že nechcela žiť, zavrela sa do izby a bolo jej všetko jedno. Báli sa, že si niečo urobí, že si ublíži. Boli zvyknutí, že keď všetci prišli, všetci sa spolu smiali, ale teraz Q. tu nie je. Bola taká veselá kopa, a ten jeden člen rodiny chýba. Dodnes má žalobkyňa odložené jej veci v krabici, a keď prídu z cintorína, stále pobozká jej fotku. Svedkyňa J. ďalej uviedla, že je ťažko žiť v dome, keď vám chýba jedno dieťa, s odstupom času vie, že žalobkyňa stále chodí na ten cintorín, stále si spomenie, že jej chýba. Keď idú pre tú menšiu do školy, stretáva jej spolužiačky, triedneho, je to veľmi ťažké. O tom, čo sa stalo, žalobkyňa hovorila väčšinou so sestrami, lebo keď sa chcela o tom rozprávať s ňou ako matkou, stále sa rozplakala. Aj teraz sú tam stále pre ňu. Určite sa zmenil aj vzťah žalobkyne s partnerom. Žalobkyňa mu vyčítala, že je to všetko jeho vina, že keby nebolo jeho, tak by sa to vôbec nestalo, pretože on chcel, aby išla do I., a keby to nechcel, tak by tam ani nešla a všetko by bolo v poriadku a nič sa nestane.

17. Svedok V. U. S., partner žalobkyne, na pojednávaní vypovedal,
že žalobkyňu spoznal dňa 30.11.2012 a asi dva mesiace neskôr spoznal aj jej dcéru Q.. Q. bola dobré dieťa. Všetci ju mali radi, bola ochotná vždy spolupracovať. Žalobkyňa je tiež matkou ich spoločného dieťaťa. V čase dopravnej nehody žalobkyňa viedla jeho osobné motorové vozidlo. On bol vtedy v Poľsku. Keď mu žalobkyňa volala, okamžite sadol do auta a za 4 hodiny bol v nemocnici v Revúcej. Ako lekár, videl, Ž. Q. je vo vážnom stave, išlo už o mozgovú smrť. Pre neho, ako nevlastného otca, to bola jedna z jeho najhorších skúseností v živote potom, čo pred 9 mesiacmi tiež zahynul jeho syn na horách. V nemocnici v Banskej Bystrici nešlo o nič iné, len o Q. orgány. Nevie si predstaviť, čo prežívala žalobkyňa, ako vlastná matka a nevie popísať, aké to muselo byť pre ňu strašné, hoci sama utrpela pri nehode úraz a mala poškodené jablko v kolene, keď na druhý deň musela ísť do Banskej Bystrice. Bolo to veľmi traumatizujúce, lebo sa nevedela rozhodnúť, či Q. orgány daruje alebo nie, nakoniec ju presvedčila sestra. Sám je lekár, ale v živote by takýto tlak, takéto postupy, na pacienta nerobil. Keď súhlasila, vrátili sa do Hnúšte a niekoľko dní na to bol pohreb. Pokiaľ ide o ich vzťah, ten sa odvtedy zmenil, a to negatívne. Žalobkyňa mu vyčítala, že sa to stalo kvôli nemu, pretože spolu s deťmi išli upratať apartmán pre zákazníkov. Hovorila mu, že boli v nesprávnom čase na nesprávnom mieste. Nie je to už normálny vzťah. Žalobkyňa sa z toho dodnes nespamätala, aj keď má ďalšie deti. Stratila radosť zo života. Netešia ju veci, ktoré by ju tešiť mali. Neteší ju, že má rodinu, že je relatívne mladá, že môže všetko mať. Nechce ísť do Tatier, nechce ísť nikam, na žiadne výlety, nechce ísť ani do reštaurácie. Len sedí a trápi sa. Hľadá zle aj tam, kde zle nie je. Všetko ju odvtedy znervózňuje, deti ju znervózňujú, stratila trpezlivosť, ktorú pred tým viac mala a vôbec pozitívnu energiu. Podľa neho by mala normálne žiť, ale nie je toho schopná. Je neschopná aj fyzicky, nohu má zle zrehabilitovanú a poškodená bude v podstate na celý život. Podľa neho, ako lekára, to už lepšie ani nebude. Raz za týždeň chodí na dva až tri dni do Z., potom sa vracia späť do Poľska, pretože pracuje ako lekár kardiológ a športový lekár. Na Slovensko chodí tiež na dovolenky. Podľa neho by žalobkyni viac, ako psychiater, alebo nejaké lieky, pomohla psychoterapia. Navrhol jej to asi pred dvomi mesiacmi, povedala mu, že sa o to bude snažiť. Ďalej uviedol, že v súvislosti s dopravnou nehodou prišiel o staré auto. Kooperativa mu nahradila menej ako 50% hodnoty auta. Mal s tým veľa starostí, a ako lekár nemal čas to vybavovať, lebo musel odcestovať do Poľska. Nie je spokojný s tým, ako to bolo zo strany Kooperativy vyriešené. Zo strany Slovenskej republiky mal len problémy, napriek tomu, že nič neurobil, dal len svoje auto. Necítil sa vôbec komfortne a už vôbec nie, keď ho kontaktovali policajti. Sám sa pritom cíti, ako obeť. Ujma, ktorú vo vzťahu a v osobnom živote v súvislosti s touto dopravnou nehodou utrpel sa vypočítať ani nedá.

18. Žalovaný v I. rade na pojednávaní uviedol, že dňa 05.09.2015 išiel z betonárky,
lebo mali zákazku. Hoci bola sobota, museli pracovať podľa toho, ako boli zákazky. Počas pracovných dní mu pracovná doba začínala od 06.00 hod., v sobotu a v nedeľu, to zase záviselo od množstva zákaziek, ktoré mali. Potom, ako spracoval zákazku, potreboval na betonárku na Č. W. nakúpiť ešte nejaký elektroinštalačný materiál B. Y., lebo v pondelok by na to nemal čas. Šiel preto do Y., aby elektroinštalačný materiál nakúpil. Bolo to približne pred obedom. V tom čase okrem iných zákaziek, ktorých bolo veľmi veľa, dokončovali zákazku pre Doprastav na G.. Pracovný čas bol preto variabilný. Niekedy robili do večera, niekedy aj do noci. V ten deň bolo počasie nevhodné, pršalo. Pri ceste nad Q. Z. sa dostal do šmyku, hoci nemal vysokú rýchlosť, a určite neprekročil rýchlosť 60 km/hod., jednoducho dostal šmyk a nepodarilo sa mu ho vyrovnať. Vtedy došlo k nehode, teda zrážke jeho motorového vozidla s motorovým vozidlom poškodenej. Na podrobnosti celej dopravnej nehody si nepamätal, určite však

volal záchranku a policajtov, teda všetky záchranné systémy, prostredníctvom telefónneho čísla 112. Všetci na miesto nehody prišli bezprostredne po nehode. Hneval sa sám na seba. Vystúpil z vozidla, šiel aj k vozidlu poškodenej, aby zistil, či sú všetci v poriadku, no žiaľ bohu zistil, že v poriadku nie sú, hlavne maloleté dieťa, ktoré sedelo na zadnej sedačke za spolujazdcom. Okrem nej vo vozidle a poškodenej bolo ešte dieťa na prednom sedadle a malé dieťa v autosedačke. Nepamätal si, či boli pripútaní, ani to, či maloleté dieťa sediace na sedadle za spolujazdcom sedelo v autosedačke. Až na druhý deň sa od svojho zamestnávateľa dozvedel, že maloletá, ktorá sedela za spolujazdcom, následkom dopravnej nehody podľahla a zomrela. Nebolo mu to jedno. Bolo mu však hlúpe rovno kontaktovať poškodenú, a nechcel ju žiadnym spôsobom provokovať. Na pohreb neposlal ani kvety ani dosiaľ sa osobne sám poškodenej neospravedlnil. Ľútosť prejavil v časti svojej výpovede v rámci trestného konania. Nechcel sa počas trestného konania s poškodenou stretnúť. V priebehu tohto konania zatiaľ ľútosť neprejavil, nechce to hlavne robiť pred súdom, chce to urobiť pri osobnom stretnutí s poškodenou. V tom čase pracoval na pracovnú zmluvu pre spoločnosť TRANSTAV, s.r.o.. Vozidlo, ktoré viedol patrilo zamestnávateľovi, ten mu to povedal. Zamestnávateľ znášal kompletne aj všetky náklady v súvislosti s prevádzkou tohto motorového vozidla, to znamená aj tankovanie. Dal mu k dispozícii tankovacie karty a časom už aj bankomatovú kartu od firemného účtu. Vozidlo pridelil na betonáreň s tým, že to bude firemné vozidlo, s ktorým budeme riešiť firemné záležitosti, tzn. dopravu materiálu, aj osôb do práce z práce, atď. Príkazy na konkrétne cesty od zamestnávateľa nedostávali. Cesty sa realizovali podľa toho, ako boli zákazky. On mal na starosti zabezpečovanie všetkých materiálov a vecí, ktoré na betonárke bolo potrebné zabezpečovať. Auto mu bolo pridelené rovnako, ako ostatné veci, papierom, mal ho podpísané. Znamená to, že mu bolo pridelené ako služobné motorové vozidlo. On sám poistený nebol. Prácu vykonávali na rôznych miestach podľa toho, ako realizovali zákazky, najskôr to bola Zbojská, neskôr keď zákazku pre Doprastav dokončovali, to bola Č. W., potom sa presunuli až do Č. K. I.. V čase dopravnej nehody bolo pracovné miesto na Č. W.. Pracovná smena závisela tiež od množstva práce, ktorú mali. Platení boli za prácu, ktorú vykonali na Č. W.. Jediná výnimka bola v Č. K. I., vtedy sa im zarátala aj cesta, ktorá bola hodne dlhá. Čas, ktorý trávili cestou z Y. P. Č. W. sa do pracovnej doby nezapočítaval iba vtedy, keď nemali čo riešiť. Vtedy sa, ľudovo povedané, odpichli na Č. W.. Keď išli na nákupy, alebo po prívesný vozík, tak sa odpichli až v Y.. V deň dopravnej nehody oficiálne odpichnutý nebol. Aj čas, ktorý čakal na mieste dopravnej nehody sa mu započítaval do pracovnej doby. Pracovný čas mu v ten deň končil až v Y., a to v priemyselnej zóne, kde by odparkoval motorové vozidlo. Za vedenie dochádzky bol zodpovedný on. Zamestnávateľ v tom čase ešte nemal elektronický dochádzkový systém. Ten sa zaviedol až neskôr. Evidenciu svojej dochádzky, ako aj niekoľkých ďalších zamestnancov, viedol on prostredníctvom excelovskej tabuľky. V ten deň dochádzku prakticky ukončoval až doma, lebo aj keby ju mohol ukončiť v areáli, kde odparkoval motorové vozidlo, nemal k dispozícii excelovskú tabuľku, do ktorej sa dochádzka viedla. K nákupu elektroinštalačného materiálu v deň dopravnej nehody už nedošlo. Tento bol nakúpený až nasledujúci pracovný deň, teda v pondelok. Všetky nákupy v Y. realizovali cez podpisy. Následne spoločnosti, od ktorých odoberali tovar, vystavili faktúry o všetkých zakúpených materiáloch, ktoré boli každý mesiac doručované zamestnávateľovi. Podpisové právo nemal iba on, ale možno ďalší 10 alebo 11 pracovníkov. Servisná činnosť na betonárke sa robila každý deň. Všetky veci nemali na sklade, jednak preto, že každý deň bolo treba niečo riešiť, či už v súvislosti s prevádzkou betonárky alebo aj počítačovou technikovou, a niektoré komponenty boli jednoducho drahé a všetko sa na sklade nedržalo. Nespomínal si kvôli ktorej konkrétnej súčiastke musel v ten deň vycestovať do Y..

19. V dôsledku spornej pasívnej vecnej legitimácie všetkých troch žalovaných súd ďalej vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom stranami navrhnutých svedkov Q. Č. U. W. Š., a oboznámením sa s navrhnutými listinnými dôkazmi, najmä pracovným posudkom vypracovaným na žalovaného v I. rade v trestnom konaní, ako aj správami vyžiadanými od spoločnosti Transtav, s.r.o. vrátane dochádzky žalovaného v I. rade a svedka W. Š. za mesiac september 2015, a stranami predloženou časťou poistnej zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ev. č. Y. XXX U., zistiac ďalej nasledovné:

20. Výpismi zo živnostenského registra a obchodného registra bola preukázaná právna subjektivita žalovaných v II. a III. rade.

21. Z pracovného posudku zamestnávateľa žalovaného, spoločnosti Transtav, s.r.o. obsiahnutého v trestnom spise Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/13/2016, okrem iného vyplýva, že pracovnoprávny vzťah medzi spoločnosťou Transtav, s.r.o. a žalovaným v I. rade vznikol dňa 14.04.2015.

Žalovaný v I. rade bol zaradený na funkciu: Obsluha betonárne. Náplňou jeho práce bola obsluha a údržba zariadenia betonárne, kontrola technického stavu, manipulačné práce a evidencia zásob. Túto funkciu vykonával až do skončenia pracovného pomeru dňa 31.12.2015, ktorý skončil uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý. Vo funkcii sa podľa zamestnávateľa osvedčil, bol pracovitý, samostatný a iniciatívny. Všetky zverené úlohy sa snažil plniť bez chýb a ochotne. Nikdy nebol disciplinárne riešený. V dobe od 01.01.2016 do 30.04.2016 mal s firmou Marek Čupka - Transtav uzatvorenú Dohodu o pracovnej činnosti, pracoval vo funkcii: Obsluha betonárne a prácu vykonával v rozsahu 25 hodín mesačne z dôvodu, že v zimnom období betonáreň nie je v plnej prevádzke.

22. Z pracovnej zmluvu datovanej dňom 14.04.2015 v znení dohody o zmene
pracovnej zmluvy zo dňa 31.07.2016 vyplýva, že dňom 14.04.2015 vznikol pracovnoprávny vzťah medzi spoločnosťou Transtav, s.r.o. a žalovaným v I. rade s dohodnutým druhom práce: obsluha betonárne, s miestom výkonu práce: Revúca a pravidelným pracoviskom: G.. Pracovný pomer bol dohodnutý na dobu určitú od 14.04.2015 do 31.12.2015. S účinnosťou od 01.08.2015 došlo k zmene pravidelného pracovisko na: Č. W..

23. Zo správ podaných spoločnosťou Transtav, s.r.o. vyplýva, že žalovaný v I. rade
pracoval pre uvedenú spoločnosť na základe pracovnej zmluvy uzavretej dňa 14.04.2015, a bol v pracovnoprávnom vzťahu s uvedenou spoločnosťou ku dňu 05.09.2015. V uvedený deň pracoval v čase od 07.00 hod. do 09.00 hod. Svoje pracovné úlohy skončil dňa 05.09.2015 o 09.00 hod. Tomu zodpovedá aj ním vypracovaná dochádzka, ktorú posielal každý mesiac e-mailom. V čase o 09.25 hod. bol teda žalovaný v I. rade na ceste zo svojho pracoviska v kameňolome Č. W.. Náplňou jeho práce bola obsluha betonárne a prácu vykonával tam, kde bola betonáreň aktuálne rozložená. Od nástupu do zamestnania to bolo najskôr G., neskôr, od augusta 2015, Č. W.. Dňa 05.09.2015 bolo miesto plnenia jeho pracovných úloh v kameňolome v obci Č. W., kde v tom čase pravidelne pracovala betonáreň. Motorové vozidlo zn. Š. E., A.. Č.. Y. XXX U. nebolo pridelené výlučne žalovanému v I. rade, ale skupine zamestnancov pracujúcich na betonáži, ktorí ho potrebovali na presun na Č.A. W.. V čase nástupu do zamestnania žalovaný v I. rade nemal vodičský preukaz a zo začiatku chodil s kolegami. Neskôr, keď si urobil vodičské oprávnenie, jazdil autom aj on. Spoločnosť Transtav, s.r.o. ku dňu 05.09.2015 vlastnila len jedno osobné motorové vozidlo, a keďže na zabezpečenie činnosti jej zamestnancov nevyhnutne potrebovala aj ďalšie, Marek Čupka - Tramstav ako žalovaný v II. rade zapožičal spoločnosti Transtav, s.r.o. vozidlo Š. E., A.. Č.. Y. XXX U.. Spoločnosť Transtav, s.r.o. bola preto oprávneným držiteľom vozidla, a ako taká rozhodovala o jeho použití a z toho dôvodu bola jeho prevádzkovateľom. Žalovaný v I. rade predmetné vozidlo užíval so súhlasom zamestnávateľa spolu s ostatnými zamestnancami prevažne na presun k betonárni a späť, niekedy toto vozidlo brávali zamestnanci aj domov a nemali povinnosť parkovať ho na firme. Spoločnosť nedisponuje originálom ručne vyhotovenej a podpísanej dochádzky žalovaného v I. rade za mesiac september 2015 ani p. W. Š.. Žalovaný v I. rade vyhotovoval dochádzky v tabuľke na počítači a tieto doručoval nepodpísané, väčšinou e-mailom.

24. Z dochádzky žalovaného v I. rade za mesiac september 2015 spracovanej
v excelovskej tabuľke, nepodpísanej žalovaným v I. rade, vyplýva, že dňa 05.09.2015 mal pracovať v čase od 07.00 do 09.00 hod. Nasledujúci pracovný deň, t.j. pondelok dňa 07.09.2015 mal pracovať v čase od 07.00 do 20.30 hod. Počas sobôt mal pracovať aj ďalšie nasledujúce dva týždne, a to dňa 12.09.2015 v čase od 06.00 do 13.00 hod. a dňa 19.09.2015 v čase od 07.00 do 13.30 hod.

XX. G. P. W. Šarlina za mesiac september 2015 spracovanej
v excelovskej tabuľke, taktiež nepodpísanej W. Š. vyplýva, že dňa 05.09.2015 mal pracovať v čase od 07.00 do 09.00 hod. Nasledujúci pracovný deň, t.j. pondelok dňa 07.09.2015 mal pracovať v čase od 07.00 do 21.00 hod. Počas soboty mal pracovať aj ďalšie nasledujúce dva týždne, a to dňa 12.09.2015 v čase od 06.00 do 13.00 hod. a dňa 19.09.2015 v čase od 07.00 do 13.30 hod.

26. Svedok Q. Č. na pojednávaní ďalej vypovedal, že žalovaný v I. rade je
jeho bývalý zamestnanec, boli v pracovnoprávnom vzťahu, keďže vykonáva podnikateľskú činnosť. Zotrval na podanej správe spoločnosťou Transtav, s.r.o., ktorej je tiež konateľom, a ktorú vypracoval spolu s manželkou, ktorá vykonáva administratívnu činnosť, aj účtovníctvo v obidvoch podnikateľských subjektoch, teda pre Marek Čupka - Transtav, a pre spoločnosť Transtav s.r.o.. V čase dopravnej nehody bol, a aj v súčasnosti je konateľom spoločnosti Transtav, s.r.o. Vypovedal, že dňa 05.09.2015, žalovaný v I. rade určite skončil výkon práce o 09.00 hod., a bol oficiálne odpichnutý. Cestu, ktorú vykonával z Č.

W. P. Y. nebola už výkonom práce. Vozidlo do spoločnosti Transtav, s.r.o. bolo zapožičané, lebo nemali dostatok vozidiel. Bolo pridelené skupine, ktorá chodila obsluhovať betonárku. Forma zapožičania bola ústna z dôvodu, že je štatutár obidvoch spoločností a zmluvné veci neriešili. Nebola dohodnutá ani žiadna odplata. Vozidlo bolo jazdené, bolo u nich iba pol roka. Spočiatku uviedol, že náklady na prevádzku vozidla hradil Transtav, s.r.o., neskôr uviedol, že si nespomína kto platil za vozidlo cestnú daň, ani kto do neho kupoval pohonné hmoty, nevie kto dával bločky a kto ich účtoval. Vozidlo bolo po nehode v neopraviteľnom stave, preto bolo odhlásené a zošrotované. Okrem žalovaného v I. rade, ako výrobného pracovníka, dňa 05.09.2015 na betonárke pracoval vodič pán Š.. Výrobu nespustili, lebo neboli vhodné podmienky. Pán Š. šiel do Y. asi skôr, mal tam svoje vlastné vozidlo, lebo keď niekto nestíha a príde do práce neskôr, príde už na svojom vlastnom aute. S istotou vie, že práca sa nekonala, lebo v ten deň pršalo. Vo všeobecnosti to bolo tak, že keď ráno prišli do práce, naštartovali betonárku, a čakali, možno si pritom robili nejakú údržbu a telefonovali so zákazníkom. Zamestnanci si robili dochádzku, ktorá bola následne kontrolovaná v učtárni voči stroju, či stroj robil, alebo nerobil. Zamestnanci ju zvyknú zasielať raz týždenne. V tom prípade to bol žalovaný v I. rade, kto zvykol dochádzku vypísať a poslať. Nevie, kde žalovaný v I. rade v ten kritický deň šiel, ale zrejme domov. Keď sa na betonárke pokazil nejaký diel a nemohli sa vykonávať práce, volali servisákov z O., prípadne drobné veci si dokázali opraviť sami. Nevie o tom, že by betonáreň bola v ten deň pokazená, a bolo by potrebné zabezpečovať nejakú súčiastku. Oprávnenie zabezpečiť nejakú súčiastku mal aj žalovaný v I. rade. Zvykli to väčšinou robiť telefonicky, a niekto im ju cestou zobral, alebo si ju ráno brali sami, podľa toho, kto sa k súčiastke dostal skôr. Zamestnanci s ním zvykli konzultovať odkiaľ budú súčiastky zabezpečovať a objednávať, pretože niektoré stoja rádovo pár eur ale niektoré, aj malilinké, stoja v stovkách až tisíckach eur, ale hlavne on dával príkaz, akým autom sa súčiastka dovezie. Žalovanému v I. rade nič nebránilo zháňať súčiastku, ale nevie odkiaľ ju zháňal, lebo obchody sú v sobotu zavreté, preto nevie, kde a ako ju zháňal, či po kamarátoch alebo svojvoľne., V tomto konkrétnom prípade mu nikto za nejakú súčiastku nevolal. Pokiaľ by hľadal a cestoval za súčiastkou, bola by to firemná cesta. Potom by sa však vracal aj naspäť, aby to v ten deň opravoval. Ak by žalovaný v I. rade šiel nejakú súčiastku kúpiť, neodhlasoval by sa z práce a nenapísal by, že skončil o 09.00 hod., ale robil by do 16.00 hod. alebo do večera, či by šiel do Popradu, alebo inde. Náhradné súčiastky sa tiež evidovali a preplácali, a dá sa zistiť, či bola oprava vykoná, prípadne či boli súčiastky zakúpené. Nenašli súčiastky, pre ktoré by betonárka nešla. Nasledujúci pracovný deň, v pondelok, bola betonáreň v prevádzke od 07.00 hod., prípadne 08.00 hod., kedy začala normálne fungovať. Začiatok práce je vždy závislý od zákazníka. Keď betón treba až na 10.00 hod., zamestnanci prídu do práce až na 08.00 hod., v soboty a nedele bežne nepracovali. Všetci zamestnanci mohli služobné vozidlá parkovať doma, aby ráno pre neho nemuseli chodiť do práce alebo peši. Prípadne parkovali v areáli. V ten kritický deň betonárka nešla, pršalo, a nebolo možné betón vyrábať a hlavne liať betón. Mala to byť taká rýchla akcia, nakoľko zákazník trval na sobote, lebo v piatok nemohol, bol v práci. Nakoniec sa to zrušilo. Pracovnou náplňou žalovaného v I. rade bola obsluha betonárne, bol riadiacim pracovníkom na výrobu betónu, a bola to jeho hlavná pracovná náplň. Betonáreň obsluhoval ako strojník a mechanik. Menšie poruchy dokázal opraviť sám, prípadne objednal a komunikoval so servisom, pretože mal odbornú kvalifikáciu na takúto komunikáciu. Ďalej vypovedal, že nákupy drobných vecí prevádzajú všetci zamestnanci, či je to vodič, či je to strojník alebo obsluha betonárky. O drobných nákupoch nemusel mať ani vedomosť. Nákup zložitých alebo drahých vecí konzultujú s ním a on ich odsúhlasuje. Elektroinštalačný materiál na réžiu nepoužívajú.

27. Svedok W. Š. na pojednávaní vypovedal, že v čase dopravnej nehody
bol zamestnaný v spoločnosti Transtav, s.r.o. spolu so žalovaným v I. rade. Dňa 05.09.2015 bola sobota. Mali objednávku na betonáž platne. Ráno išiel spolu so žalovaným v I. rade v aute, on šoféroval. Žalovaný v I. rade bol ako obsluha betonárky a on ako vodič s domiešavačom. V ten deň nepracovali, pretože tí, čo si to objednali, to odriekli. Mali betonovať v V.. Keďže pršalo, žalovaný v I. rade telefonoval s objednávateľmi, ktorí to nakoniec odriekli, lebo kvôli dažďu by sa betonovať nedalo. Betonárku ani nepúšťali. Keďže sa nemalo betonovať, rozhodol sa, že pôjde domov. Vrátil sa motorovým vozidlom, ktoré mal zaparkované na betonárke. Stálo tam zhruba dva dni, bola to zhoda náhod, inak by musel na žalovaného v I. rade čakať. Ten zostal na betonárke spolu s ďalším kolegom, aby skontroloval, či je potrebné zabezpečiť nejaký elektroinštalačný materiál. Či to bolo pre konkrétnu poruchu, uviesť nevedel. Na meno ďalšieho zamestnanca si spomenúť nevedel, bol však stabilným zamestnancom v Transtave, robil elektrikára, a tiež robil na nakladači. Upresnil, že na Č. W. je väčšia prevádzka s betonárkou a kameňolom, a ten tretí zrejme v sobotu pracoval na prevádzke kameňolomu. Žalovaný v I. rade mu volal, aby zistil, či je doma a povedal mu o dopravnej nehode. Žalovaný v I. rade mal ísť na nákup elektroinštalačného materiálu do S. P. Y., ako má S. v sobotu otvorené uviesť nevedel. V

soboty bežne nerobili. Určoval to žalovaný v I. rade, lebo u neho si ľudia objednávali betón, prípadne T. Z., ktorý pracoval v kancelárii Transtavu v Revúcej. Č. O. majiteľ, a mal na starosti dopravu. Práca v sobotu bola spojená s príplatkami. Cesty na betonáreň im už neplatili. Keď na betonárke vypadla nejaká súčiastka, väčšinou to bola elektrina. Keď sa to dalo opraviť, opravili to sami. Keď bolo potrebné zabezpečiť servis, musela sa betonáž zrušiť a oni odchádzali preč. Pred šatňami v budove betonárky majú elektronický dochádzkový systém na skenovanie tváre, prípadne otlačok prsta, ktorý zaznamenáva príchody a odchody. V momente, ako sa to do systému načíta, zobrazí sa to v kancelárii Transtavu. Nevedel povedať, či takýto dochádzkový systém už bol na betonárke v roku 2015. Predtým to bolo tak, že žalovaný v I. rade, ktorý mu bol nadriadený, to zaznamenával do dochádzky, ktorú viedol ručne, nevedel povedať, či po týždni, či po mesiaci.

28. Časťou poistnej zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ev. č. Y. XXX U. mal súd preukázané, že dňom 29.04.2015 vznikol medzi poisťovňou Kooperativa Vienna Insurance Gruop a fyzickou osobou podnikateľom Marek Čupka - Transtav, IČO: 37542532 so sídlom v Revúcej, ako poistníkom zmluvný vzťah z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla ev. č. Y. XXX U..

29. Podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného život, obydlia a korešpondencie.

30. Podľa článku 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

31. Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

32. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

33. Podľa § 13 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

34. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

35. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

36. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

37. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vykonanú osobitou povahou tejto prevádzky.
Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

38. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

39. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

40. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

41. Podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

42. Podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) osoba sediaca na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiavacím zariadením je povinná toto zariadenie použiť; to neplatí pre osobu s telesnou výškou menšou ako 150 cm, s výnimkou osoby, ktorá je povinná používať zadržiavacie zariadenie podľa podmienok ustanovených v osobitnom predpise.

43. Podľa § 45 ods. 1 zákona o cestnej premávke vodič nesmie dovoliť, aby sa prekročil povolený počet prepravovaných osôb, a podľa svojich možností nesmie pripustiť ani porušenie povinností ustanovených týmto osobám. Každá prepravovaná osoba zodpovedá za dodržiavanie svojich povinností podľa tohto zákona. Za prepravu detí alebo osôb, ktoré pre poruchu zdravia nezodpovedajú za svoje konanie, zodpovedá osoba, ktorá ich sprevádza. Ak také osoby nemajú sprievod, za ich prepravu zodpovedá vodič alebo ním poverená spôsobilá a náležite poučená osoba; to neplatí, ak ide o pravidelnú verejnú dopravu osôb.

44. Podľa § 4 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády č. 554/2006 Z. z. o povinnom používaní bezpečnostných pásov a detských zadržiavacích zariadení vo vozidlách určitých kategórii prepravovaná osoba je povinná pri sedení vo vozidle používať bezpečnostný systém, ktorý je k dispozícii.

45. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení mal súd preukázanú dôvodnosť uplatneného nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do jej súkromného a rodinného života, ochrana ktorého je garantovaná Ústavou SR a medzinárodnými dohovormi.

46. Do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života). V najširšom zmysle sa toto práva týka aj života v rodine a manželských a partnerských alebo priateľských či obdobných vzťahov. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život, zahŕňajúci tiež právo fyzickej osoby na spolužitie s blízkymi príbuznými, najmä deťmi, rodičmi, prarodičmi, či súrodencami. Rešpektovanie súkromného života musí preto zahŕňať do určitej miery právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, aby tak bolo možné okrem iného rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.02.2010, sp. zn. 3Cdo 137/2008 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015).

47. Základnou hmotnoprávnou podmienkou vzniku zodpovednosti na vzniku občianskoprávnych sankcií za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu v príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou. Základom pre priznanie a určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú zákonom ustanovené dve kritéria, z ktorých musia súdy vychádzať, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby došlo. Špecifiká každého jednotlivého prípadu

primeraného zadosťučinenia vylučujú pevnú zákonom stanovenú štandardizáciu sadzieb, či hraníc, exaktnú metodiku výpočtu, prípadne existenciu nejakého bodového ohodnotenia, na základe ktorých by sa mala výška relutárnej náhrady priznanej súdom stanovovať. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorá musí byť nielen odôvodnená, ale musí byť mať základ v čo najúplnejšie zistenom skutkovom stave ohľadne zákonom a judikatúrou predvídaných kritérií s prihliadnutím na individuálne okolnosti prípadu, okolnosti na strane poškodeného, ale aj na okolnosti vo vzťahu k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila, aby bola zabezpečená požiadavka poskytnutého primeraného zadosťučinenia za vzniknutú ujmu, ktorá bude odrážať predstavu o poskytnutej spravodlivosti, a nepovedie k zneužívaniu tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie, a súčasne nebude na pôvodcu neoprávneného zásahu pôsobiť likvidačne, zohľadňujúc pritom verejný záujem. Maximálna čiastka, ktorú môže súd priznať je pritom ohraničená len výškou žalobcom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejmá zo žalobného návrhu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/139/2011 zo dňa 30.10.2012).

48. V prejednávanej veci si žalobkyňa uplatnila voči žalovaným nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla v dôsledku nečakanej smrti jej dcéry v dôsledku dopravnej nehody, ktorú vyčíslila na sumu 25.000,- eur.

49. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že k zásahu do práv žalobkyne došlo v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v I. rade. Nečakaným úmrtím maloletej dcéry žalobkyne došlo k neodvrátiteľnému, veľmi citlivému a hlbokému zásahu do jej osobnostných práv, a to práva na ochranu súkromného a rodinného života. Žalobkyňa navždy stratila možnosť prejavovať citové väzby k dcére, ktorá v jej živote bola človekom, ktorého už nebude možné nikdy nahradiť, keďže strata maloletého dieťaťa je pre každú matku tou najväčšou stratou, s ktorou sa môže vo svojom živote stretnúť. Strata spôsobená jej úmrtím nie je reparovateľná a žiadnym spôsobom nahraditeľná. Žalobkyňa je navždy ochudobnená o možnosť rozvíjať, ďalej prehlbovať svoj vzťah s dcérou, ktorý bol intenzívny, a zažívať radosti a starosti spojené s jej dospievaním. Žalobkyňa prišla o svoje v poradí štvrté maloleté dieťa, s ktorým ju spájal silný emocionálny vzťah a citová väzba. Inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorý si žalobkyňa v predmetnom konaní uplatnila slúži len k zmierneniu nereparovateľných následkov závažného protiprávneho konania, ktoré bude veľmi dlho pretrvávať, keďže puto medzi rodičom a dieťaťom je putom natoľko silným, že ho nemožno celkom pretrhnúť.

50. Základ nároku žalobkyne bol preukázaný právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, ktorým bol žalovaný v I. rade okrem iných trestných činov odsúdený aj za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h/ Trestného zákona, ktorým právoplatným súdnym rozhodnutím vydaným v trestnom konaní, o tom, že bol spáchaný predmetný trestný čin a kto ho spáchal, bol súd v zmysle ustanovenia § 193 Civilného sporového poriadku viazaný. Príčinná súvislosť medzi smrťou maloletej Q. P. a konaním žalovaného v I. rade jednoznačne vyplýva aj zo znaleckých posudkov znalcov z odboru súdneho lekárstva. Následkom kumulácie jednotlivých porušení pravidiel cestnej premávky zo strany žalovaného v I. rade došlo jeho zavinením k dopravnej nehode, ktorá bola bezprostrednou príčinou usmrtenia maloletej dcéry žalobkyne. Rozhodnutie o vine páchateľa automaticky ale neznamená, že spôsobený smrteľný následok bol zavinený výlučne konaním žalovaného v I. rade. Z trestného rozkazu, ktorý je skrátenou formou odsudzujúceho rozhodnutia bez odôvodnenia, nie je preto zrejmé, či v trestnom konaní bola osobitne riešená otázka možného spoluzavinenia žalobkyne, ako vodičky poškodeného motorového vozidla a zároveň zákonnej zástupkyne nebohej poškodenej maloletej Q. P. na následku dopravnej nehody, hoci zo znaleckého posudku znalcov z odboru súdneho lekárstva vyplýva, že na tele maloletej poškodenej sa nenašli žiadne charakteristické známky poranení, ktoré by svedčili pre prudké zatiahnutie bezpečnostných pásov. Spoluzavinenie poškodeného z hľadiska trestného práva nie je však okolnosťou vylučujúcou trestnú zodpovednosť páchateľa za protiprávne konanie, ale jeho prítomnosť je jednou zo skutočností, ktoré súd zohľadňuje pri ukladaní druhu a výmery trestu.

51. Vo všeobecnosti platí, že v rozsahu, v akom bola škoda spôsobená samotným poškodeným, nie je daná zodpovednosť škodcu, a to pre chýbajúcu príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním. Ak v trestnom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, takýmto rozhodnutím je súd v civilnom sporovom konaní viazaný, avšak iba pokiaľ ide o konanie páchateľa, čo znamená, že súd v konaní o náhrade škody už nemôže ako predbežnú otázku riešiť, či a kto spáchal skutok. Rozhodnutie o vine páchateľa však neznamená automaticky, že celá škoda bola

spôsobená výlučne jeho konaním. Ak sa na vzniku škody podieľalo aj konanie poškodeného, nie je súd pri posúdení spoluzavinenia poškodeného výrokom o vine páchateľa viazaný (rozsudky Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 25 Cdo 562/99 zo dňa 28.11.2000, tiež sp. zn. 25 Cdo 91/2010 zo dňa 24.02. 2011). Aj v prípade nemajetkovej ujmy sa pre určenie subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv podľa § 853 Občianskeho zákonníka analogicky použijú ustanovenia upravujúce zodpovednosť za škodu najmä § 420 ods. 2 a § 427 Občianskeho zákonníka (tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30Cdo 999/2007); pri skúmaní predpokladov zodpovednosti za zásah je však potrebné vždy postupovať podľa § 13 Občianskeho zákonníka. V prípade, že spoluzavinenie poškodeného malo vplyv na vznik nemajetkovej ujmy, prichádza do úvahy analogické použitie § 441 Občianskeho zákonníka, teda ak jedinou príčinou jej vzniku nebolo iba konanie osoby zodpovednej za zásah do práva na ochranu osobnosti, ale k jej vzniku alebo zvýšeniu následkov prispelo aj konanie zásahom dotknutej osoby, vtedy je potrebné prihliadať na spoluzavinenie toho, od ktorého odvodzujú svoj nárok pozostalí poškodeného (R 30/1957). Zvažujú sa všetky príčiny, ktoré viedli k vzniku nemajetkovej ujmy, pričom u poškodeného možno vziať do úvahy iba také konanie, ktoré bolo aspoň jednou z príčin vzniku nemajetkovej ujmy, teda také konanie alebo opomenutie, ktoré je v príčinnej súvislosti so vznikom nemajetkovej ujmy alebo následným zväčšením jej rozsahu. Spoluzavinenie poškodeného musí súd zohľadniť pri stanovení vzájomného pomeru zodpovednosti na vzniknutom následku, a to aj vtedy, ak škodca bol právoplatne odsúdený. V takomto prípade sa jedná o určenie vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného a škodcu.

52. Porušenie povinnosti podľa § 8 ods. 1, § 45 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. a podľa § 4 ods. 1 veta prvá nariadenia vlády č. 554/2006 Z. z. zo strany žalobkyne, ako sprevádzajúcej zodpovednej osoby za prepravu maloletého dieťaťa a zároveň vodičky motorového vozidla, tým že jej maloletá dcéra nebola vo vozidle pripútaná bezpečnostným pásom, bolo jednoznačne preukázané znaleckým posudkom znalcov z odboru súdneho lekárstva, ktorú skutočnosť v predmetnom konaní potvrdil aj svedok Q.. O.. O. Ť., pretože jej zotrvačnému doprednému pohybu počas dopravnej nehody nepôsobil iný predmet, charakteru vonkajšieho mechanického násilia vo forme bezpečnostného pásu, ktorý by tomuto pohybu bránil, keďže na jej tele nevznikli poranenia (v oblasti pletenca pravej hornej končatiny, prednej steny hrudníka, brucha, končiace v oblasti ľavého bedra alebo ľavého boku, v dôsledku ukotvenia spony pásu), ktoré by svedčili prudkému zatiahnutiu bezpečnostných pásov. Takýmto nedbanlivostným konaním, resp. svojím nekonaním žalobkyňa zavinila, že v prípade akejkoľvek vopred nepredvídanej udalosti, a to nielen predmetnej dopravnej nehody, budú následky na zdravotnom stave jej maloletej dcéry nepripútanej bezpečnostnými pásmi závažnejšie až smrteľné, ako by tomu bolo v prípade, ak by bezpečnostnými pásmi pripútané bola. Práve túto náhodnú vopred nepredvídanú udalosť (dopravnú nehodu), ktorá bola bezprostrednou príčinou smrteľných zranení maloletej dcéry žalobkyne svojim nedbanlivostným konaním zavinil žalovaný v I. rade. Ako dôsledok dopravnej nehody mohol preto žalovaný v I. rade zaviniť len ublíženie na zdraví, prípadne aj ťažkú ujmu na zdraví, ako tomu bolo v prípade ďalších členov posádky motorového vozidla, nie však smrteľný následok, za ktorý už zodpovedá samotná žalobkyňa. K smrteľnému následku by však nedošlo, keby nedošlo k dopravnej nehode spôsobenej žalovaným v I. rade. Preto nedbanlivosťou žalobkyne zavinenej istoty následku akejkoľvek vážnejšej vopred nepredvídanej udalosti v porovnaní s náhodnosťou následku konkrétnej dopravnej nehody zavinenej nedbanlivostným konaním žalovaného v I. rade, mieru spoluzavinenia obidvoch súd stanovil na 50%, pretože obidvaja rovnakou formou spoluzavinenia spôsobili smrteľný následok na strane maloletej Q. P.. Na spoluzavinení žalobkyne na vzniknutom následku nič nemení ani výpoveď maloletej dcéry žalobkyne a tiež účastníčky dopravnej nehody, B. P., ktorá skutočnosť vzbudzuje pochybnosť o jej objektivite vzhľadom jej príbuzenský vzťah so žalobkyňou a minimálne aj jej záujem na výsledku sporu žalobkyne ako jej matky, ktorá sa však v neposlednom rade vyjadrovala iba k okolnostiam pri nastupovaní do motorového vozidla a nie k okolnostiam v čase a bezprostredne po dopravnej nehode.

53. Námietku nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v I. rade na rozdiel od vznesenej námietky nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaných v II. a III. rade súd v predmetnom konaní vyhodnotil ako dôvodnú. Bolo preukázané, že neoprávnený zásah do práv žalobkyne bol spôsobený protiprávnym konaním žalovaného v I. rade, ktorý v tom čase bol nesporne zamestnancom spoločnosti Transtav, s.r.o., avšak vykonaním rozsiahleho dokazovania bola zároveň preukázaná existencia miestneho časového a vecného vzťahu k plneniu pracovných úloh žalovaného v I. rade pre svojho zamestnávateľa (z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 31. mája 2007, sp. zn. 30Cdo/1293/2007, tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 228/2012 zo dňa 26.09.2013), ktorá skutočnosť priamo zo skutkovej vety trestného rozkazu Okresného súdu Revúca, sp.

zn. 1T/13/2016 zo dňa 14.03.2016, právoplatného dňa 05.04.2016, nevyplývala. Vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne bol spôsobený zamestnancom, ktorý bol použitý právnickou osobou na realizáciu jej činností, a ktorý zásah sa považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou a pri určení osoby zodpovednej za nemajetkovú ujmu je preto v danom prípade daná analogická aplikácia ustanovenia § 420 ods. 2 v spojení s § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle predmetných ustanovení platí, že osoba v pracovnoprávnom alebo obdobnom vzťahu k zamestnávateľovi, potom nezodpovedá bezprostredne poškodenému, ale zodpovedá za škodu iba sekundárne svojmu zamestnávateľovi podľa pracovnoprávnych predpisov tak, ako je tomu aj v prejednávanom prípade, a to z nasledovných dôvodov.

54. Výpoveďou žalovaného v I. rade, ako aj výpoveďami stranami navrhnutých svedkov, najmä svedka W. Š. mal súd preukázané, že dňa 05.09.2015, v sobotu, od skorých ranných hodín žalovaný v I. rade si na betonárke na Č. W.A. plnil svoje pracovné povinnosti. Nebolo sporné, že betonárka v konečnom dôsledku pustená ani nebola, keďže zákazka bola pre zlé počasie odrieknutá. Nebolo sporné ani to, že svedok Š. odišiel domov skôr na vlastnom motorovom vozidle, zhodou okolností odparkovanom na betonárke. I keď výpoveď žalovaného v I. rade, že cesta z Č. W. do Y. dňa 05.09.2015, počas ktorej žalovaný v I. rade zavinil dopravnú nehodu, mala byť pracovnou cestou, rozporoval svedok Q. Č., ako jeho zamestnávateľ, výpoveď žalovaného v I. rade o okolnostiach, ktoré predchádzali vzniku dopravnej nehody, korešpondovala s výpoveďou priameho svedka W. Š.. Tento svedok výslovne uviedol, že v čase keď odchádzal z betonárky, žalovaný v I. rade šiel kontrolovať elektroinštalačný materiál, ktorý mal ísť následne nakúpiť do Revúcej do predajne S., preto neodchádzali spolu. Výpoveď Q. Č. ako svedka v prejednávanej veci súd vyhodnotil ako nevierohodnú, účelovú, a motivovanú snahou svedka zbaviť žalovaného v II. rade, akejkoľvek zodpovednosti za žalobkyňou uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Dôvodom je najmä skutočnosť, že Q. Č. ako fyzická osoba podnikateľ v predmetnom spore vystupuje ako žalovaná strana sporu, a ako taká má záujem na výsledku sporu, má tiež elektronický ale aj osobný prístup do súdneho spisu, v priebehu konania mu boli doručované všetky podania prostistrany, ako aj spolužalovaných, a od svojho právneho zástupcu, ktorý sa zúčastňoval predbežného prejednania sporu, a všetkých pojednávaní, disponuje podrobnými informáciami o celom priebehu konania, keďže zápisnice vyhotovené z pojednávaní boli právnym zástupcom strán sporu riadne doručované, preto ako tá istá osoba, avšak ako konateľ spoločnosti Transtav, s.r.o., si zrejme ani neuvedomoval, že disponoval ako svedok informáciami, ktoré odzneli iba na pojednávaniach, a ktoré svojimi zmyslami vnímať ani nemohol, keďže ich nebol priamo účastný, hoci sa vo svojej výpovedi veľmi presne vyjadroval k poveternostným podmienkam dňa 05.09.2015 na Č. W., či tam zaparkovanému vlastnému motorovému vozidlu svedka Š., hoci ako vyplynulo z jeho výpovede v uvedený deň v tom čase na Červenej Skale sám nebol. Rovnako tak ako nevierohodnú súd vyhodnotil aj dochádzku žalovaného v I. rade a svedka Š. zo dňa 05.09.2015 o ukončení ich pracovnej doby o 09.00 hod., ktorá bola predložená spoločnosťou Transtav, s.r.o., nielen preto, že ani jedna z nich nie je podpísaná dotknutými zamestnancami, ale ako taká je v rozpore s nespornými skutkovými zisteniami, týkajúcimi sa rozdielneho ukončenia pracovnej doby dňa 05.09.2015 žalovaným v I. rade a svedkom Š.. Hodnotiac preto vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach súd uzatvára, že nie je dôvod neveriť výpovedi žalovaného v I. rade, ktorá korešponduje aj s ďalšími vykonanými, najmä listinnými dôkazmi vrátane oboznámených častí trestného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 1T/13/2016, a vytvára tak celkový obraz o priebehu okolností, ktoré predchádzali okolnostiam vzniku dopravnej nehody, a o existencii miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu pracovných úloh žalovaného v I. rade pre svojho zamestnávateľa. Z uvedeného dôvodu nebola v prejednávanej veci daná pasívna vecná legitimácia žalovaného v I. rade, ale táto svedčí jeho zamestnávateľovi, spoločnosti Transtav, s.r.o., lebo zásah spôsobený zamestnancom, ktorý bol použitý právnickou osobou na realizáciu jej činnosti sa považuje za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Súd preto žalobu voči žalovanému v I. rade, ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno v časti jeho pasívnej vecnej legitimácie v predmetnom spore.

55. Námietku žalovaného v II. rade o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie ako prevádzateľa osobného motorového vozidla Š. E., A.. Č.. Y. XXX U. ďalej hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo a v ich vzájomných súvislostiach súd taktiež vyhodnotil ako nedôvodnú. Tvrdenie svedka Q. Č., že žalovaný v II. rade nebol prevádzateľom motorového vozidla Š. E., A.. Č.. Y. XXX U., z dôvodu, že ním bola spoločnosť Transtav, s.r.o., s prihliadnutím na predchádzajúce hodnotenie jeho svedeckej výpovede, súd vyhodnotil ako nevierohodné, nielen preto, že je v rozpore s predloženou fotokópiou poistnej zmluvy o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou uvedeného motorového vozidla, ale pochybnosti o

účelovosti predmetného tvrdenia vzbudzuje najmä skutočnosť, že sa tak malo diať na základe ústnej dohody štatutárov dvoch podnikateľských subjektov, teda jednej a tej istej osoby, Q. Č., hoci pre vedenie účtovníctva, ale i daňové účely obchodnej spoločnosti Transtav, s.r.o., z hľadiska platenia cestnej dane, a účtovania nákladov na benzín, je pre vypožičanie predmetného motorového vozidla, potrebná písomnú forma takejto dohody. V neposlednom rade, o skutočnostiach týkajúcich sa účtovania nákladov za benzín predmetného vozidla sa svedok vyjadroval veľmi všeobecne a opatrne, aby si neprivodil nebezpečenstvo trestného stíhania prípadne uvedením nepravdivých informácii podstatných pre rozhodnutie súdu. I keď zákon nedefinuje pojem „prevádzateľ", podľa ustálenej judikatúry sa ním považuje osoba, ktorá má trvalú možnosť nielen faktickej, ale aj právnej dispozície s motorovým vozidlom, a preto nemusí ísť vždy o vlastníka veci, aj keď spravidla je to osoba, ktorá je vlastníkom a z toho dôvodu je aj zapísaná v príslušnom technickom preukaze. Krátkodobé užívanie veci inou osobou nemá za následok zmenu v osobe prevádzateľa vozidla. V konaní nebolo preukázané, či už spomínanou písomnou zmluvou o vypožičke motorového vozidla, prípadne dokladom o úhrade cestnej dane spoločnosťou Transtav, s.r.o., alebo inými relevantnými dôkazmi, ktoré žalovaný v II. rade napriek vznesenej námietke nedostatku pasívnej vecnej legitimácie neprodukoval, teda že by prevádzateľom osobného motorového vozidla Š. E., ev. č. Y. XXX U. bola spoločnosť Transtav, a.s., súd preto námietku žalovaného v II. rade o nedostatku jeho vecnej pasívnej legitimácie v predmetnom spore vyhodnotil, ako nedôvodnú, keďže zároveň platí, že zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla je zodpovednosťou objektívnou, a nie je významné, či prevádzateľ motorového vozidla bol alebo nebol bezprostredným pôvodcom zásahu do práva na ochranu osobnosti, keďže v konaní neboli preukázané žiadne liberačné dôvody, pre ktoré by objektívna zodpovednosť žalovaného v II. rade nemala byť naplnená.

56. Rovnako tak námietku žalovaného v III. rade o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie s poukazom na eurokonformný výklad zákona č. 381/20001 Z. z. o danosti pasívnej vecnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajektovej ujmy pozostalých z povinného zmluvného poistenia, ku ktorému výkladu sa priklonila aj súdna prax najvyššieho súdu (rozsudok, sp. zn. 8Cdo/1361/2015 zo dňa 26.06.2017, sp. zn. 3Cdo/234/2017 zo dňa 17.04.2018, 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017), a aj Ústavný súd Slovenskej republiky (uznesenia, sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016, sp. zn. III. ÚS 610/2017 zo dňa 10.10.2017), či Najvyšší súd Českej republiky, sp. zn. 31Cdo 1704/2016 zo dňa 18.10.2017, súd s prihliadnutím na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (§ 2 ods. 1 Civilného sporového poriadku), vyhodnotil v predmetnom spore ako nedôvodnú. Existencia poistného zmluvného vzťahu medzi žalovaným v II. rade a žalovaným v III. rade bola nepochybne preukázaná poistnou zmluvou o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Š. E., A.. Č.. Y. XXX U., ktorá bola v spore predložená žalovaným v II. rade, ako aj žalovaným v III. rade, a ktorej existencia sporná ani nebola, preto je daná tiež pasívna vecná legitimácia žalovaného v III. rade v spore, ktorá je odvodená od jeho zmluvného vzťahu so žalovaným v II. rade, pretože žalovaný v III. rade, ako poisťovateľ zodpovednosti žalovaného v II. rade za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je povinný z povinného zmluvného poistenia nahradiť aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je krytá poistením podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., pretože žalobkyňa ako poškodená bola oprávnená svoj nárok v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 veta druhá zákona č. 381/2001 Z. z. uplatniť aj priamo proti žalovanému v III. rade, ako poisťovateľovi. Pojem „škoda na zdraví" používaný v predmetnom zákone je totiž nevyhnutné v zmysle eurokonformného výkladu vykladať extenzívne, teda ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, čo znamená, že nárok na jej náhradu zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti prevádzateľa motorového vozidla za zásah do osobnostných práv pozostalých, a z uvedeného dôvodu potom nemajetková ujma uplatnená žalobkyňou spadá do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia.

57. Z hora uvedených dôvodov je preto daná dôvodnosť procesného postavenia žalovaných v II. a III. rade, ako pasívne vecne legitimovaných v spore o nároku žalobkyne na relutárnu (peňažnú) náhradu za utrpenú nemajetkovú ujmu za zásah do jej osobnostných práv, keďže sa vzhľadom na nereparovateľný následok nemôže domáhať upustenia od neoprávneného zásahu a ani odstránenia jeho následkov z dôvodu, že navždy stratila dcéru, s ktorou tvorila spolu s ostatnými deťmi a príbuznými fungujúcu rodinu a inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorý si v predmetnom konaní uplatnila, ako už bolo konštatované, slúži tak len k zmierneniu pre ňu nereparovateľných následkov.

58. Vzhľadom na postoj všetkých troch žalovaných a zvolenú procesnú obranu, no predovšetkým neochota žalovaného v I. rade prejaviť žalobkyni slovne ľútosť nad svojím nedbanlivostným konaním v priebehu jeho výsluchu na pojednávaní, i napriek jeho právoplatnému odsúdeniu k podmienečnému

trestu odňatia slobody a uloženému zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 5 rokov, podľa názoru súdu nie je vzhľadom na trvalý a nezvratný zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne postačujúcim zadosťučinením. A hoci smrť maloletej žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody predstavuje pre matku a jej najbližších členov rodiny nesmierne tragickú udalosť, preukázateľne zavinenú nedbanlivostným konaním žalovaného v I. rade, a ľútosť, ktorú by bolo možné považovať za morálnu satisfakciu pre žalobkyňu, žalovaný v I. rade prejavil len v rámci trestného konania, ktorá skutočnosť bola pritom zohľadnená, ako poľahčujúca okolnosť a mala vplyv aj na ukladanie a výmeru trestu, lebo práve v dôsledku priznania sa a prejavenej ľútosti, ako poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, došlo k prevahe poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami (2:1), a tým aj k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby najprísnejšieho zo zbiehajúcich sa trestných činov o jednu tretinu, kým v priebehu predmetného konania žalovaný v I. rade žiadnym, ani len minimálnym spôsobom ľútosť nad svojím konaním žalobkyni, napriek ich vzájomnej konfrontácii, neprejavil, a jeho postoj smeroval len k hájeniu vlastných osobných a ekonomických záujmov v spore, preto takýto postoj ako celok nemožno v žiadnom prípade považovať za morálnu satisfakciu pre žalobkyňu ako matku, a vzhľadom na nereparovateľný následok protiprávneho konania žalovaného v I. rade ani vyslovenou vinou a uloženým trestom, a to o viac, že trestné konanie bolo právoplatne skončené v skrátenom konaní, trestným rozkazom, bez verejného prejednania veci, preto nemožno súhlasiť so žalovaným v I. rade, že ľútosť prejavená v trestnom konaní bez priamej konfrontácie s poškodenou, je úprimná, a nie iba formálna. Žalobkyňa bola pritom so žalovaným v I. rade prvýkrát konfrontovaná viac ako 3 roky od dopravnej nehody a je úplne prirodzené, že úprimne prejavenú ľútosť zo strany žalovaného v I. rade, ku ktorej z jeho strany nedošlo, očakávala. Za takejto situácie, bol podľa názoru súdu daný dôvod na poskytnutie relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni.

59. Pri úvahách o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy súd postupoval v zmysle už uvedených zákonných a judikatúrou ustálených kritérií prihliadajúc pritom k samotnému účelu a funkciám tohto inštitútu. Smrť osoby, o to viac smrť maloletého dieťaťa, citovo naviazaného na svojich najbližších rodinných príslušníkov, predovšetkým na matku predstavuje mimoriadne závažný, neodvrátiteľný a hlboký zásah do jej práva na ochranu osobnosti. Je nepochybné, že v prípade dennodennej odkázanosti každého maloletého dieťaťa na svojho rodiča, najmä matku, ktorá navyše sama zabezpečuje jeho osobnú starostlivosť, takýto nereparovateľný zásah spôsobuje aj psychické rozpoloženie a napriek plynutiu času má spravidla za následok dlho, niekedy roky trvajúcu nemožnosť vyrovnať sa s jeho stratou, keďže následky protiprávneho zásahu do rodinného a súkromného života žalobkyne sú nepochybne trvalé a neodstrániteľné. V konaní vypočutá žalobkyňa, rovnako tak i svedkovia zhodne potvrdili, že bola narušená celistvosť rodiny, ktorá bola tvorená žalobkyňou a nebohou Q. a ďalšími jej súrodencami. Bolo preukázané, že hoci bola jedno zo šiestich detí žalobkyne, bola mimoriadne milým, dobrým a prítulným dieťaťom a spolu so žalobkyňou a svojimi súrodencami tvorila harmonickú a fungujúcu rodinu. V konaní boli preukázané silné citové a rodinné putá k nebohej, vytvorené samotnou realizáciou práva žalobkyne na jej súkromný a rodinný život. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho rodinného príslušníka je pritom odborníkmi často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, často krát prerastajúca až do duševného ochorenia, a bolo tomu tak aj v prejednávanom prípade. Bolo preukázané, že z nečakaného úmrtia dcéry žalobkyňa prežívala pocity smútku, úzkosť, depresie, a postupom času viedla až k úplnému rozkladu vzťahových väzieb s ostatnými rodinnými príslušníkmi v dôsledku straty možnosti viesť a ďalej s ňou plánovať život a budúcnosť. Jej smrť silne a intenzívne prežíva žalobkyňa doposiaľ. Bolo preukázané, že vyhľadala aj odbornú pomoc psychiatra, a liečbe vzdoruje, a sama voči žalovanému v I. rade pociťuje obrovskú nespravodlivosť. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané paralyzovanie jej dovtedy bežných a každodenných činností, ktoré ešte viac zvýrazňovali jej vlastné zranenia, ktorá v dôsledku dopravnej nehody sama utrpela. Svedkyne G. W., matka žalobkyne, ako aj sestry žalobkyne W. W. U. O. J. zhodne vypovedali, že je veľa nevypovedaných vecí, pretože berú na žalobkyňu ohľad, aby jej neubližovali otváraním tém, ktoré žalobkyňu stále bolia. Bolo preukázané, že predovšetkým ťaživé psychické rozpoloženie žalobkyne a nemožnosť sa vyrovnať so stratou dcéry, napriek tomu, že od jeho smrti uplynuli viac ako 3 roky, sa odzrkadľuje nielen na jej zdravotnom stave, ale aj na jej vzájomných vzťahoch s partnerom a otcom posledného z maloletých detí, ako aj na vzťahoch ďalších členov domácnosti. Bol preukázaný rozvrat jej partnerského vzťahu súvisiaci s dôvodom, pre ktorý žalobkyňa v kritický deň vykonávala cestu motorovým spolu so svojimi maloletými deťmi, ktorým dôvodom bola okrem výletu do B. I., aj potreba upratania apartmánu jej partnera pre ohlásených hostí, bez ktorého dôvodu by predmetnú cestu v uvedený deň sama nerealizovala. Z emotívnych prejavov žalobkyne ako aj svedkov, či už starej matky nebohého maloletého dieťaťa počas súdnych pojednávaní, najmä počas ich výpovedi nebolo možné

prehliadnuť ich silné citové rozpoloženie a rozrušenie, keďže spomienky na nebohú dcéru žalobkyne a okolnosti, za ktorých došlo k jej úmrtiu, vyvolávali bolesť a smútok a ďalej prehlbovali spôsobenú ujmu žalobkyne.

60. Ako už bolo konštatované pri úvahách o výške náhrady je súd limitovaný jedine rozsahom uplatneného nároku žalobkyne, keďže zákon neustanovuje ani len rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy musí odrážať všeobecné predstavy o spravodlivosti a pri jej určení je nutné vychádzať aj z princípu proporcionality. Súdom bolo prihliadnuté na judikatúru v predmetnej oblasti za účelom zohľadnenia výšky nemajetkovej ujmy priznanej súdmi v porovnateľných skutkovo podobných konaniach a zásahu do súkromia z dôvodu, že ak má byť rozhodnutie súdu považované stranami sporu za spravodlivé, nemôže súd náhradu nemajetkovej ujmy priznať náhodne bez jej porovnania s inými skutkovo podobnými prípadmi. Na strane druhej bolo potrebné aj zohľadniť, do akej miery možno reparovať tieto zásahy iba vysokými peňažnými čiastkami, pretože v prípadoch protiprávnych zásahov do práva na ochranu osobnosti môže dôjsť k čiastočnej náprave nemajetkovej ujmy napr. aj zverejneným ospravedlnenia, prípadne trestnoprávnym postihom pôvodcu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, prípadne poskytnutím priestoru pre reakciu na nepravdivú reportáž, či článok. Takéto spôsoby pri náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená smrťou blízkej osoby, najmä maloletého dieťaťa do úvahy neprichádzajú a jedinou možnosťou, preto býva satisfakcia v peniazoch. Bolo potrebné prihliadnuť i na charakter subjektu pôvodcu zásahu, ako aj na skutočnosť, že inštitút priznanej náhrady nemajetkovej ujmy plní nielen funkciu satisfakčnú, ale i preventivno - sankčnú. Ústavný súd Českej republiky v náleze sp. zn. XXXX/XX konštatoval, že zásah do práva na ochranu osobnosti je civilným deliktom a primerané zadosťučinenie jednou z civilných sankcií, ktorá má odradiť rušiteľa chránených osobnostných statkov a jeho možných nasledovníkov od protiprávneho konania, a byť tak nástrojom individuálnej a generálnej prevencie, čo vyžaduje, aby sa jednalo o sankciu patrične dôraznú, aby sa zodpovedný subjekt snažil podobným zásahom do práva na súkromný život spôsobený hrubou nedbalosťou predchádzať, na druhej strane, aby nebola pre zodpovedný subjekt priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy likvidačná. Pri posudzovaní primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine v kontexte ekvivalencie nemajetkovej ujmy ako finančného plnenia v porovnaní s následkami spôsobenými trvalou stratou najbližšieho rodinného príslušníka.

61. Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo 60/2016 zo dňa 13.04.2016, ktorým bolo odmietnuté dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 7Co/578/2014, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Martin, sp. zn. 11C/40/2013 bola za zásah do súkromného a rodinného života žalobcu v dôsledku dopravnej nehody spôsobeného nárazom nákladného vozidla do pred ním idúceho osobného motorového vozidla s následkom smrti manželky žalobcu a ich dvoch maloletých detí, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 45.000,- eur (žaloba znela na 90.000,- eur). Rozhodnutím Krajského súdu Trnava, sp. zn. 24Co/479/2012 zo dňa 13.11.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvoinštančného súdu, bola za zásah do práv na ochranu osobnosti spôsobeného smrťou syna pri dopravnej nehode, žalobcovi (otcovi) priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- eur (žaloba znela na 100.000,- eur). Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 12C/385/2008 zo dňa 15.06.2011, bez napadnutia rozhodnutia prvoinštančného súdu opravným prostriedkom, bola za zásah do súkromného a rodinného života žalobcu v dôsledku dopravnej nehody spôsobeného kolíznou s nákladným vozidlom s následkom smrti syna a manželky žalobcu, priznaná suma 23.000,- eur (žaloba znela na 82.984,80 eur). Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo 154/2010 zo dňa 28.10.2010, ktorým bolo odmietnuté dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9Co/61/2010 zo dňa 31.03.2010, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 7C/59/2009 zo dňa 02.12.2009, bola za zásah do súkromného a rodinného života žalobcov v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej stavom vozovky s následkom smrti dcéry žalobcov priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 17.000,- eur. Rozhodnutím Krajského súdu Prešov, sp. zn. 20Co/183/2014 zo dňa 26.05.2015, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou, bola za zásah do práv na ochranu osobnosti spôsobeného smrťou syna a brata žalobcov pri dopravnej nehode, priznaná rodičom náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 2 x 15.000,- eur a bratovi náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur (žaloba znela na 2 x 20.000,- eur a 1 x 10.000,- eur).

62. Z hľadiska uplatňovania princípu proporcionality s dôrazom na charakter subjektu pôvodcu zásahu do práv na ochranu osobnosti, najmä do práva na ochranu súkromného a rodinného života, v súvislosti s

plnením pracovných, či služobných povinností pre pôvodcu neoprávneného zásahu, súd pre porovnanie uvádza aj prípad, kedy všeobecné súdy Slovenskej republiky odsúdili troch policajtov za trestný čin marenia úlohy verejného činiteľa z nedbanlivosti s tým, že zanedbaním svojich povinností nezabránili tomu, aby manžel p. S. uskutočnil svoje vyhrážky, keď nelegálne držanou strelnou zbraňou zastrelil obe ich deti a seba. Európsky súd pre ľudské práva priznal v prípade S. proti Slovenskej republike v rozhodnutí zo dňa 31.05.2007, sťažnosť č. XXXX/XX, sťažovateľke náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- eur za porušenie práva na život svojich detí, porušenie jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života, porušenie práva na prístup k súdu a neexistenciu účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy a sumu 4.300,- eur ako náhradu trov a výdavkov, pričom v tejto súvislosti konštatoval porušenie viacerých článkov Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

63. S poukazom na vyššie uvedené, zohľadňujúc všetky preukázané skutočnosti, okolností, za ktorých došlo k zásahu do práva žalobkyne, súd podanej žalobe sčasti vyhovel a žalovaným v II. a III. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy zohľadňujúc ďalej jej príbuzenský vzťah s nebohou, vážnosť zásahu, v dôsledku ktorého došlo k nezvratnej deštrukcii rodinných väzieb, tvoriacich základ jej súkromného života a tým k zásahu do práva na jej súkromie a rodinný život, a vysokú intenzitu spôsobeného nepriaznivé následku, pretože stratu svojho dieťaťa bude žalobkyňa niesť po celý svoj život. Bolo preukázané, že smrť dcéry žalobkyne bola nepochybne nečakaná, tragická, ktorá do života žalobkyne zasiahla a nenávratne pretrhla doterajšie väzby, čím žalobkyňa stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať svoj rodinný život vo vzťahu k nebohej. Ako už bolo súdom konštatované žiadne zadosťučinenie vrátane finančného nemôže skutočnú ujmu, akou je smrť dieťaťa, nahradiť a zmyslom právnej úpravy je túto ujmu len zmierniť, keďže vzniknutá ujma je zo života žalobkyne ako matky fakticky neodstrániteľná. Keďže smrť vlastného dieťaťa je pre každého rodiča vždy mimoriadnym zásahom do jeho osobnostných práv, súd považoval za spravodlivé s prihliadnutím na okolnosti prípadu, druh protiprávneho konania žalovaného v I. rade (nedbanlivostné zavinenie), ale aj jeho účelový postoj v priebehu tak trestného ako aj predmetného sporového konania, priznať žalobkyni, ako matke nebohej, titulom náhrady nemajetkovej ujmy čiastku 20.000,- eur, ktorú ale vzhľadom na spoluzavinenie žalobkyne na smrteľnom následku na strane nebohej, keďže nebola pripútaná bezpečnostným pásom, znížil o 50 %, potom nárok žalobkyne z titulu priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, predstavuje sumu 10.000,- eur. Súd žalobu v prevyšujúcej časti s prihliadnutím na uvádzaný princíp proporcionality zamietol. Súdom priznaná celková suma náhrady nemajetkovej ujmy je porovnateľná s rozhodnutiami vyšších súdov v podobných prípadoch, kedy došlo k zásahom do práva na súkromný a rodinný život spôsobený v súvislosti s dopravnou nehodou. Celková výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy súčasne nepôsobí likvidačne ani na žalovaného v II. rade, keďže ako už bolo súdom konštatované v celom rozsahu táto spadá do poistného krytia povinného zmluvného poistenia uzatvoreného, ako poistníkom, u žalovaného v III. rade.

64. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

65. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

66. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

69. O nároku na náhradu trov konania voči žalovaným v II. a III. rade súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, a to podľa pomeru úspechu žalobkyne v spore s prihliadnutím na zníženú náhradu priznanej nemajetkovej ujmy z dôvodu preukázaného kvalifikovaného spoluzavinenia žalobkyne ako poškodenej na spôsobenom následku o 50%, pretože inak v prípade, v ktorom konečné rozhodnutie o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni záviselo od úvahy súdu, by

žalobkyni patril nárok na plnú náhradu trov konania. (Osobitný režim posudzovania celkového úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, v zásade zhodne ako podľa pôvodnej úpravy obsiahnutej v § 142 ods. 3 OSP, ktoré ustanovenie sa uplatňovalo, ako lex specialis vo vzťahu k úprave obsiahnutej v § 142 ods. 2 OSP, platná právna úprava nevylučuje (z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 08.02.2017, sp. zn. I.ÚS 56/2017)). S poukazom na uvedené, žalobkyni ako strane sporu, hoci mala v spore úspech len čiastočný, súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

70. Žalovanému v I. rade, ako úspešnému v spore, keďže žaloba bola voči nemu pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitimácie v celom rozsahu zamietnutá, náhradu trov konania nepriznal z dôvodu existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré súd vzhliadol v skutočnosti, že žalobkyňa nemala ani pri maximálne možnom vynaložení úsilia pri príprave svojej žaloby a spôsobu vedenia procesného útoku možnosť vedieť, že protiprávne konanie žalovaného v I. rade, v dôsledku ktorého došlo k zásahu do jej práv, bolo spôsobené žalovaným v I. rade ako zamestnanom, ktorý bol použitý právnickou osobou na realizáciu jej činnosti, ktorý zásah sa preto považuje za zásah spôsobený priamo touto právnickou osobou, keďže až rozsiahlym vykonaním dokazovania bola zároveň preukázaná existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti žalovaného v I. rade ako zamestnanca pre svojho zamestnávateľa, ktorá nevyplývala ani zo skutkovej vety v trestnom konaní vydaného trestného rozkazu.

71. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o súdnych poplatkoch“) k je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

72. Podľa § 2 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, ak vznikne viacerým poplatníkom podľa odseku 1 povinnosť zaplatiť poplatok spoločne, platia ho spoločne a nerozdielne.

73. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním žaloby, návrhu, odvolania, žaloby na obnovu konania, dovolania, kasačnej sťažnosti alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom žalobca alebo navrhovateľ, odvolateľ, ten, kto podal žalobu na obnovu konania, dovolateľ a ten, kto podal kasačnú sťažnosť.

74. Podľa § 6 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 eur.

75. Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

76. Podľa položky 7b Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch poplatok zo žaloby
a) na ochranu osobnosti, bez návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy sa platí súdny poplatok vo výške 66,- eur,
b) na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy sa platí súdny poplatok vo výške 66,- eur a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16.596,50 eur.

77. Žalobkyňa bola v predmetnom konaní oslobodená od súdneho poplatku zo žaloby podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

78. Keďže žalobkyňa mala vo veci úspech voči žalovaným v II. a III. rade v sume 10.000,- eur a bola v konaní od súdneho poplatku zo žaloby oslobodená, súd uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok zo žaloby spoločne a nerozdielne obidvom žalovaným, keďže od súdnych poplatkov v predmetnom

konaní oslobodení neboli. Základom súdneho poplatku pri percentuálnej sadzbe za žalobu je celá súdom priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, t.j. suma 10.00,- eur. Súdny poplatok je vyrubený ako súčet jednak pevnej sumy 66,- eur a jednak súčinu percentuálnej sadzby 3% z hodnoty súdom priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy 10.000,- eur, t.j. 66,- eur + 300,- eur (3% zo sumy 10.000,- eur) čo je 366,- eur.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v štyroch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.